

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése

10-9/2017.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Győrött, a Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés 2017. június 2-án tartott üléséről.

Az ülés kezdődött: 9,00 órakor, véget ért 12,55 órakor

Jelen vannak:

Bognár Sándor, Grubits Ferenc, dr. Gulyás Zoltán, Hámori György, Ivanics Ferenc, Kránitz László, Lipovits Máté, Méri Attila, Molnár Rita Noémi, Dr. Nagy Gergely, Németh Zoltán, dr. Pető Péter, Szabó Gyuláné, Szabó Zoltán, Szemerits Szabolcs, Török Katalin, Valiczko Mihály.

Részt vesznek még a közgyűlésen:

Dr. Kovács Béla megyei c. főjegyző, dr. Kovács Krisztián megyei aljegyző, dr. Konstantin Kata NMF klímapolitikai referens, Kovács Gábor igazgató, Rékasi Győző irodavezető, Németh Gergely kamarai elnök, Debreczeniné dr. Pócza Márta, az Önkormányzati és Jogi Iroda vezetője, Encsyné dr. Nánási Ágnes, a Területfejlesztési és Területrendezési Iroda vezetője, Babosné Nagy Klára, a Pénzügyi és Gazdasági Ellátó Iroda vezetője, Körmendy Bernadett, az Önkormányzati és Jogi Iroda munkatársa, a sajtó képviselői és érdeklődők.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Köszöntötte a közgyűlés tagjait, a meghívottakat és minden résztvevőt. Megállapította, hogy a közgyűlésen 17 fő képviselő van jelen, tehát a közgyűlés határozatképes.

A megjelent képviselők száma alapján az egyszerű szótöbbségi szavazáshoz legalább 9 szavazat, a minősített többséghez 11 szavazat szükséges.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az ülésre javasolt napirendi pontokat tartalmazó meghívót a képviselők megkapták.

Megkérdezte, hogy van-e valakinek napirendet módosító javaslata.

Napirendet módosító javaslat nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a napirendi javaslatot azzal, hogy a 2017. évi megyei kitüntető cím és megyei kitüntető díjak című előterjesztést 4. napirendi pontként tárgyalja a testület zárt ülésen.

A közgyűlés 17 igen, egyhangú szavazattal a következő napirendet fogadta el:

1. Az éghajlatváltozás jelentősége Magyarországon – Life Program bemutatása.
Előadó: dr. Konstantin Kata, NMF klímapolitikai referenc
2. Tájékoztató a Győr-Moson-Sopron Megyei Közút hálózat minőségéről, valamint a jövőben várható útfelújításokról.
Előadó: Magyar Közútkezelő Nonprofit Zrt. megyei képviselője
3. Tájékoztató a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának 2016. évi tevékenységéről és a 2017. évi aktualitásokról.
Előadó: Németh Gergely, a kamara elnöke
4. A 2017. évi megyei kitüntető cím és kitüntető díjak odaítélése.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
5. A 83. számú főút Pápa és Győr közötti szakaszának fejlesztését érintő területrendezési hatósági eljárással kapcsolatos megállapodás.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
6. A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat 2017. évi költségvetésének módosítása.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
7. A megyei önkormányzatok rendkívüli támogatására vonatkozó pályázat benyújtása.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
8. Tájékoztató a „Szigetköz – Felső-Duna mente” Térség Fejlesztési Tanács 2016. évi tevékenységéről.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
9. A „Megyei szintű felzárkózás politikai együttműködésének támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan” című, EFOP-1.6.3.-17 kódszámú pályázat.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
10. Kisbodak Község településfejlesztési koncepciójának véleményezése.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
11. Győrszemere Község Települése Környezetvédelmi Programjának véleményezése.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
12. A Győr-Moson Sopron Megye Szolgálatáért díj alapításáról és adományozásáról szóló rendelet módosítása.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

13. Beszámoló a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat tagságával működő szervezetek tevékenységéről a Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Csoportosulás működéséről és az Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 2016. évi működéséről és végelszámolásáról.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

14. Alapítványi támogatás.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

15. A Szigetközi Natúrpark Egyesület alapításának előkészítése.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

16. Interpellációk, kérdések.

17. Tájékoztatók.

NAPIREND TÁRGYALÁSA

I.napirendi pont

Az éghajlatváltozás jelentősége Magyarországon – Life Program bemutatása.

Előadó: dr. Konstantin Kata, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium klímapolitikai referense

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Köszöntötte dr. Konstantin Katát, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Klímapolitikai Főosztály klímapolitikai referensét, és felkérte, hogy tartsa meg tájékoztatóját.

dr. Konstantin Kata, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Klímapolitikai Főosztály referense

Dr. Botos Barbara Főosztályvezető nevében megköszönte a meghívást. Örömét fejezte ki, hogy bemutathatja a Life Programot. Idén január elsején alakult meg a Life Klímapolitikai csapat. A feladatuk az, hogy támogassák a magyar pályázókat abban, hogy minél több sikeres Európai Unió pályázatot adjanak be a Life Programban, amely környezet, természet és éghajlatvédelmi projekteket támogat az unió 28, azaz minden országában.

Elmondta, hogy amikor Zalaegerszegen nyaralt, érkezett egy üzenete, hogy jól van-e. Először nem tudta, hogy miért kérdezik. Ezt követően jött több üzenete, hogy nem úszott-e el, vagy nem várokozik-e egy metró állomáson? Ugyanis akkora csapadék mennyiség hullott le Budapesten, ami a városnak kezelhetetlen volt, és belvizes, árvizes helyzet alakult ki a Normafánál és az összes metrómegállóban. Ez a klímaváltozásnak köszönhető.

A hóhullámos napok száma a statisztikában látszik, hogy nem csak a Dél-alföld, hanem Győr-Moson-Sopron Megye is ki van téve a veszélyeztetettségnek. Az árvíz és belvíz veszély is gondot jelent az itt élőknek. 2013-ban itt is volt egy árvizes és egy aszályos időszak. A program 1992 óta működik, azóta körülbelül 4300 projektet támogatott szerte Európában, és

egy új éghajlati alprogram nyílt meg 2014-ben. A Brüsszeli irányításon belül, az Európai Bizottság kis és középvállalkozási ügynökségéhez tartozik a program. A 2014-2020-as időszakra több mint 3,4 milliárd euró van erre elkülönítve. 2020 után is megmarad a program és a pályázati lehetőség, még nagyobb támogatási összeggel. Az éghajlatvédelmi alprogramban a 2017-es évre 52 millió euro van félretéve, amiből minél többet szeretnének a magyaroknak megszerezni. A finanszírozási ráta 60%, nemzeti összeg nincsen külön elkülönítve az éghajlat politikai alprogramra, viszont a környezetvédelmi alprogramban igen. Valószínűleg ezt 2018-ban eltörlik, és az unió 28 állama együtt fog versenyezni mindkét alprogramban. Az éghajlat politikai alprogramnak különböző területei vannak: az egyik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a másik az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése, illetve a tájékoztatás és szemléletformálás. Az utóbbi rendelkezik a legkisebb költségvetéssel, 5 millió euróval. A másik kettő 22 és 26 millió euro közötti összegre esik. Ezen összegből megvalósítható célkitűzések a következők: az uniós és hazai környezetvédelmi, természetvédelmi és éghajlatvédelmi módszerek kidolgozása, innovatív módszereknek a fejlesztése. Néhány dologban hasonlít a Horizont 2020-as programhoz. A felsorolt három terület egy pályázaton belül vegyíthető, azonban a pályázat beadásakor meg kell jelölni a fő irányt, amire koncentrálnak az adott projekt. A projektek között vannak hagyományos és nem hagyományos projekt típusok. A nem hagyományos típusok, mindig valamilyen külön feltételhez vannak kötve. A kapacitásépítési pályázat kapcsán hozták létre a Life csapatot a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban. A hagyományos pályázatok közé tartoznak a következők: kísérleti, demonstrációs, a bevált gyakorlati, és a tájékoztató és tudatosságnövelő pályázatok. A kísérleti a Horizont 2020-as pályázatokhoz hasonló, ami teljesen új innovatív technológia kifejlesztését támogatja. Ilyen volt például egy svéd projekt, ahol egy teljesen új napelemet dolgoztak ki. Ez a zöld energiatermelést mozdította elő. Amikor befektetőket kerestek, előre be kellett a cégnek mutatnia, hogy mennyi energiát termel a napelem, milyen hatékony, és milyen hosszán lehet hatásosan alkalmazni. Majd egy demonstrációs pályázatot is indítottak e mellett, hogy a gyakorlatban hogyan alkalmazható ez a napelem. Több városban, több éghajlati feltételekkel rendelkező helyeken tesztelték, a tesztekbe különböző országokat is bevontak, és így nyertek el egy projekt pályázatot. Amikor a kísérletet lefolytatták, és a demonstrációs pályázatok megvoltak, utána következett a harmadik a bevált gyakorlati pályázat. Ez az egész tanulságát és újfajta kidolgozott módszereket tartalmazott. Ezt követően kellett egy módszert kidolgozni, hogy tájékoztató és tudatosságnövelő módon hogyan tudják elterjeszteni az adott országban, és az egész Európai Unióban. Ez a svéd projekt olyan sikeres volt, hogy Life Programként indult, de egy önálló vállalkozást építettek rá, és új munkahelyeket teremtett, illetve plusz adóbevételt jelentett az államnak, továbbá hatalmas nemzetközi piacot építettek ki vele. Érdemes elgondolkozni, hogy miket lehet Magyarországon kihozni a projektekből.

Az idei pályázati kiírás Április 8.-án jelent meg, jelenleg a pályázati dokumentumok magyarra fordítása zajlik. Az első anyagokat már lektorálták, ami felkerül a honlapra a napokban, a life.palyazat.hu weboldalra. A nemzeti véleményezési határidő július 1.-ig tart, de ha valaki lekési is van még lehetősége, mert az a cél, hogy a projektek megvalósuljanak. A beadási határideje a pályázatoknak szeptember 7.-e. Van egy online pályázati rendszer, ahol bárki regisztrálhat és feltöltheti a pályázati anyagot. A pályázatok elbírálása körülbelül decemberre várható, akkor jelez majd vissza a bizottság, hogy szeretnének-e további kérdéseket tisztázni, vagy nem, és elutasítják a pályázatot. A teljes lezárása a projekteknek jövő év májusában várható, és júniusban írják alá a támogatási szerződéseket, majd ezt követően szeptember-október magasságában indulhatnak el a projektek. Bárki pályázhat a projektekre, aki valamilyen formában regisztrálva van az Európai Unió bármely országában, lehet az közjogi, vagy magánjogi szervezet, egyesület, alapítvány, non-profit szervezet, gazdasági vállalkozás. A támogatási intenzitás 60%, és nincsen nemzeti keretösszeg. A finanszírozás a támogatási

szerződés aláírást követően 60 nappal kezdődik, amikor a teljes összeg 30%-át átutalják a koordináló kedvezményezettnek. Ezt követően indulhat a projekt megvalósítása. Ha a 30%-os kiutalt összeg elfogy, akkor egy szakmai és pénzügyi beszámolót kell benyújtani, és egy támogatási kérvényt, amelyben a második részlet kiutalását kéri. A harmadik részlet kiutalása, csak a projekt lezárását követően történik, tehát a harmadik szakasza utófinanszírozásos.

Egy sikeres projekt valósult meg nem régiben, az úgy nevezett Life Air Fit, amely egy holland projekt volt, egy 24.000 fős kisvárosban, ahol a villám árvizek ellen kívántak védekezni. Hollandia mélyen fekvő terület, ezért a lakosság számára is nagy veszélyt jelent, komoly egészségügyi problémát, ha a víz a szennyvízzel összemosódik. A hollandok erre 3 millió euro összeget nyertek, és nemzetközi partnereket is bevontak. Egy víz visszasajtolási megoldást fejlesztettek ki, így a felesleges vízmennyiséget gyorsabban el tudják vezetni, és így meg tudják óvni a városokat. A projekt megvalósítása még az elején jár, a tervek vannak meg, de szívesen adnak tájékoztatást erről a módszerről.

Egy másik sikeres projekt, egy francia és magyar kooperációs projekt, ahol a francia fél volt a kedvezményezett, a magyar oldalon a Hermann Ottó Intézet Nonprofit szervezet vett részt. A közel 1,4 milliárd euro összegű támogatásból, a különböző intézmények (köz- és magánszférában egyaránt) szén-dioxid lábnyomát kívánták csökkenteni. Egy kalkulátort hoztak létre, amely alapján a cégek fel tudták mérni, hogy mik azok a pontok, ahol javítani tudnak a szén-dioxid kibocsátásukon. Ilyen például, hogy ha újrahasznosított papírokat használnak az irodában, vagy két oldalra nyomtatnak.

Egy német partner részéről érkezett felkérés, egy bajor áramszolgáltatótól. Szeretnének az idén beadni egy pályázatot, a folyó menti városok klímavédelmi és árvízvédelmi témakörében, amihez keresnek partnereket. A projekt összege 2-3 millió euro körül lesz, és idén szeptemberben szeretné a német cég a pályázatot benyújtani. Fő témája az emberi egészség védelme, ökológiai egyensúly megtartása, éghajlatváltozás megakadályozása, városi hő szigetek csökkentése, városi zöld élet növelése. Az előzetes koncepció már megérkezett, de egyelőre még csak német nyelven áll rendelkezésre, de szívesen továbbítják bárkinek, amint az angol nyelvre is lefordításra kerül.

Elmondta, hogy a Life Klímapolitikai csapatot Botos Barbara Főosztály vezető vezeti, három szakértő dolgozik még a csoportban, és saját maga.

2017. június 8.-án kerül megrendezésre a Life-os Infó Nap, Dobogókőn, ahova mindenkit szeretettel várnak. Az egyik projekt partnerük rendezésében valósul meg, vagyis a Magyar Fejlesztési Központ közreműködésével Az Európai Bizottságtól is érkezik egy pénzügyi szakértő, aki szívesen elmondja a véleményét a beadni kívánt projektekről.

Elmondta, hogy egyre több helyen lehet nyomon követni a life programot. Van egy facebook oldaluk, egy twitter oldaluk és egy saját honlapjuk is, ami a life pályázatok. eu oldalon érhető el. Ezen kívül van egy politikai hírlevelük is, amire fel lehet bárkinek iratkozni.

Megköszönte a figyelmet.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a tájékoztatót. A bajor pályázattal kapcsolatban kérdezte, hogy az együttműködés keretei hogyan valósulnának meg? A megyében is sok folyó menti település van, ők hogyan tudnának a pályázathoz kapcsolódni?

dr. Konstantin Kata, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Klímapolitikai Főosztály referense

Egy jó lehetőség lenne a falvaknak a német partnerekkel együttműködni. A projektmenedzserük nagyon profi a szakmában. Már két sikeres life pályázatuk is volt. Ők lennének a koordináló kedvezményezettek a pályázatban. Ez azt jelenti, hogy a brüsszeli központ nekik utalná ki a teljes pályázati összeget, amit ők utalnának tovább a többi projekt

partnernek. Nem szűkítették le a kört, így önkormányzatokat és magáncégeket is szívesen vesznek partnernek. Ez a bajor áramszolgáltató cég, amely vízi erőműveket üzemeltet, és eddig két természetvédelmi projekt pályázatot adott be.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Dunakilitinél a megyében is van vízből energiát nyerő berendezés, de évek óta gondot jelent, hogy ténylegesen energiát termeljen. Bár most jó esély van rá a duzzasztó gát átépítésével, hogy erre alkalmas legyen. A megyei klímastratégia elkészítése a megyei önkormányzat feladata, hiszen erre sikeresen megpályázta az önkormányzat. Jelenleg is a Klímabarát Települések Szövetségének előadása zajlik az épületben.

Szabó Zoltán, képviselő

Ha projektpartner keres a bajor partner, szívesen ajánlja a megyei agrárkamarával való együttműködést. A megyei mezőgazdaságnak nagy szüksége lenne energia bevételre. Ez az önkormányzatnak is fontos érdeke, hogy ne a kiadásokat csökkentsék, hanem a bevétel is nőni tudjon. A tájékoztatóhoz egy javaslatot tett, hogy a képviselők a tájékoztatót ezzel együtt fogadják el. A javaslat: „A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése kifejezi feltétlen elkötelezettségét a Life Program, éghajlatváltozás elleni küzdelmében.”. Elmondta, hogy ez nagyon fontos, mert Donald Trump amerikai elnök, nagyot lépett hátrafelé ebben a kérdésben. A politika az emberek érdekének a képviselete, és nincs joga a jövő nemzetének a lehetőségeit elvenni.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy egyetért a képviselő szavaival, hiszen ő sem ismeri el az amerikai elnök lépéseit, hiszen az amerikai olajfúró tornyok optimalizálásával a káros anyag kibocsátása nagymértékben csökkenne. Az Egyesült Államok már régóta átlépi a szabályokat, és nem veszi figyelembe azt, amit minden ország magára nézve kötelezően betart. Az üvegházhatású gázok esetén például nem a termelést változtatja meg, ami pénzbe kerül, hanem megveszi Argentína kibocsátási kvótáját is.

dr. Konstantin Kata, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Klímapolitikai Főosztály referense

Elmondta, hogy a támogatási összeg 60%-os, és sokakat visszariaszt, hogy a maradék 40% sok, főleg egyesület, vagy alapítvány részére. Az átlag projekt méret 1,5-2 millió euro, és ennek a 40%-a is magas összeg, körülbelül 450-600 millió forintot jelent. A 1072/2017 kormányhatározatban elkülönítettek a 2018-2024-es időszakra, körülbelül 5 milliárd forintot, a Life projektek hagyományos önerőjének a támogatására. Ezt el kell osztani 7 évre, a környezetvédelmire és az éghajlat változási témakörre is. Mivel a környezetvédelmi beruházások sokkal magasabb finanszírozással járnak, ezért a támogatás ennek az 5 milliárd forintnak körülbelül a 2/3-a. A jövő évi államháztartási törvény kidolgozása még folyamatban van, valószínű egy új fejezetben kapna helyet a Life hagyományos önerő, és így csökkenthető a résztvevők költsége. A cégeknek ez már nagy segítség lenne, ha csak 20%-ot kellene önerőből finanszírozni, és nem 40%-ot. Ennek a 20%-nak is nagy része munkabéreként, vagy utazási költségként elszámolható, és így még kevesebb kiadást jelent.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Ez a finanszírozás sokat jelenthet akár egy önkormányzatnak is, akik kevesebb bevétellel rendelkeznek, mint a korábbi időszakban. Így megoldható lenne a pályázat konzorciumban más településekkel.

Megköszönte a tájékoztatót és szavazásra bocsátotta a határozati javaslat kiegészítését a következő szöveggel: „A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése kifejezi feltétlen elkötelezettségét a Life Program, éghajlatváltozás elleni küzdelmében.”.

A közgyűlés 17 igen szavazattal elfogadta a határozati javaslat kiegészítését.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot az elfogadott kiegészítéssel együtt.

A közgyűlés 17 igen, egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

65/2017. (VI.2.) KH

1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése „Az éghajlatváltozás jelentősége Magyarországon – Life Program bemutatása” című tájékoztatót tudomásul veszi.

2./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése kifejezi feltétlen elkötelezettségét a Life Program, éghajlatváltozás elleni küzdelmében.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

2.napirendi pont

Tájékoztató a Győr-Moson-Sopron Megyei Közúthálózat minőségéről, valamint a jövőben várható útfelújításokról.

**Előadó: Kovács Gábor, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának igazgatója,
Rékasi Győző, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda vezetője**

Köszöntötte Kovács Gábort, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának igazgatóját, és Rékasi Győzöt, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda irodavezetőjét.

Elmondta, hogy a kiosztott előterjesztések nagyon részletesek, és pontos képet adnak a megyei úthálózatról.

Felkérte, hogy előbb Kovács Gábor úr, majd Rékasi Győző úr tartsa meg a tájékoztatót.

Kovács Gábor, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei igazgató

Köszöntötte a közgyűlés tagjait. Elmondta, hogy 2014 áprilisától tölti be az igazgatói posztot. 1984-ben került a cég jogelődjéhez, majd 2003-tól 11 évig az autópálya üzemeltetési osztályának a vezetője volt, és 2014-ben tért vissza újra a megyébe.

Részletes tájékoztatót osztott ki a megye úthálózatáról, külön prezentációval nem készült, csak néhány kiegészítést kívánt elmondani.

A beszámolóból a hidak kimaradtak. A megyében 270 híd van, 1240 áteresztés és a köztük lévő aszfalt csík. Sok folyó van a megyében és azokon átmenő hidak állapota olyan, amilyen. Szinte mindegyik nagyobb hídra felújításhoz rendelkeznek tervekkel, de még várják a forrásokat. A hidakra 2014-ben 1 milliárd 463 millió forintot, 2015-ben 85,2 millió forintot, 2016-ban 102 millió forintot és 2017-ben 115,6 millió forintot költöttek. 2014-ben azért volt

ilyen magas az összeg, mert akkor volt a Baross-híd felújítása, ami 1,2 milliárd forintot igényelt. Jelenleg 5 éves szerződésük van a magyar állammal, amire még nem volt példa, mert mindig májusban kötöttek egy éves szerződéseket. Ezt egy nagydolagnak tartja. Mindig irigyelték a koncessziós autópálya kezelőket, akiknek 35 évre van szerződésük az állammal. Jelen megállapodás szerint 2016-ban 57,3 milliárd forint áll rendelkezésre a 31.000 Km-es útszakaszra, 2017-ben 72,4 milliárd, 2018-ban 79,8 milliárd, 2019-ben 88 milliárd, 2020-ban 97,2 milliárd forint. Ezt, ha összeadjuk, 394 milliárd forintról beszélünk összesen. 2017-ben a Magyar Közút Zrt. ebből 2 milliárd 380 millióból gazdálkodik. A Lébényi Autópálya Mérnökség, amely a megyei igazgatósághoz tartik, egy közmunkás program keretében majdnem 3 km-es kerítést újítottak fel. Ez a koncessziós autópálya 1995-ben épült, faoszlopos kerítéssel, amely már helyenként kifelé dől. Egy közmunkás lámpa program kimaradt a beszámolóból. A megyében 74 db jelzőlámpás csomópont van, ezek közül 44-ben gépcserét hajtottak végre. Új, led világítások lettek kihelyezve, forgalomirányító pontok kerültek beépítésre. A közmunka programot nem tudják teljesíteni, amit elvár tőlük a központ. Nagy a fluktuáció a cégen belül, folyamatos emberhiánnyal küzdenek. Az M85 út további építése kapcsán egy helyes döntés született, hiszen nem a Fertőszentmiklósi mérnökség lesz felújítva, hanem Nagycenken egy vadonatúj mérnökség fog létesülni. Nem tudja, hogy a fiatal mérnökség vezető, hogyan tud majd 50 új embert felvenni, nem lesz könnyű feladat. A csornai mérnökség megújult, amely avatásán a közgyűlés elnöke is részt vett, de a fejlesztésről részletesebben majd Rékasi Győző úr számol be. Az M85-ös út fejlesztése már a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-hez tartozik.

A győri mérnökség tervezése is folyamatban van. Jelenleg Likócson vannak a Dohány utca és Íves utca sarkán. Ezt a területet értékesíti a magyar állam, és helyette az M1-es autópálya mellett, a déli csomópontjánál épülne fel egy új győri mérnökség. Ez az üzemeltetés szempontjából sokkal jobb helyen lesz, mint a jelenlegi. A beruházás részben önálló beruházás lesz, részben az eladott telek árából valósul meg, körülbelül 1,2 milliárd forintos összeggel.

Megköszönte a figyelmet.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy a kérdések megválaszolására visszaadja majd a szót, miután Rékasi Győző is megtartotta tájékoztatóját. Fontos a két témát együtt tárgyalni, hogy látszódjon, hogy nem csak fenntartás, hanem fejlesztés is zajlik.

Rékasi Győző, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda vezető

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. 100%-ban állami tulajdonú részvénytársaság, amely állami beruházásokat valósít meg. Győrben van egy regionális irodája, amely négy megyében végzi a munkát. A megyében több úthálózat is épült az elmúlt időkben, mindegyik Európai Unió forrásokból. Mindegyik beruházás szerződéses határidőben befejeződött, a költségvetésen belül, némi megtakarítással. Az ellenőrzések is az unió felől már megtörténtek, és megállapították, hogy rendben zajlott minden. Három építés zajlik a megyében jelenleg, amely a közeljövőben be is fog fejeződni. A 813-as út harmadik üteme, az egyes úttól, a 13-as útig. Ezen belül épül egy 180 méteres Duna-híd is. A híd közelében júliusban lesz annak a látogatóközpontnak az avatása, amely lehetőséget ad arra, hogy csoportosan meg lehessen látogatni a beruházás folyamatát. Az építés év elején indult, és jövő májusában fog befejeződni. A másik folyamatban lévő beruházás a Győr-Csorna elkerülő út második ütemének megvalósítása. Az építési beruházás határideje jövő év május vége, de nagy valószínűséggel már hamarabb át tudják adni. Csorna így az átmenő forgalomtól mentesülni fog, amely most még a városon keresztül halad. Az M1-es autópályán a Lajtai pihenőben épül

egy tengelysúly mérő állomás, amely menet közben, eltereléssel ellenőrzi a járműveket, és csak azokat állítja meg, amelyeket szükséges. Van több előkészítés alatt lévő projekt is, bár az előző európai uniós ciklus véget ért, de indul a következő kicsit kevesebb forrással. Az egyik legjelentősebb a Győr-Pápa útvonal, mely tervezése folyamatban van, és valószínűleg 2022-re épül meg. Ennek a szakasznak van egy része, amely az M1-es autópályához kapcsolódik, és van két olyan csomópont, amely nagyon balesetveszélyes. Ezek át fognak épülni turbó csomópontokká. Az M85-ös Csorna-Sopron közötti szakaszának az építési engedélyei elkészültek, jelenleg az építési közbeszerzés zajlik. Ahogy a Csorna szakasz befejeződik, azt követően indul a Soproni szakasz építése is. Az első üteme a Sopron-Fertőrákos szakasz lesz. A teljes szakasz Sopronig 2020-ra épül meg, az ezt követő szakasz a határig pedig a későbbiekben. Az osztrák oldalon az út folytatása egyelőre nem tud megvalósulni, mert még csak előkészítő intézkedések vannak ez iránt. Fertődön az Eszterházy-kastély előtti út előtti szakasz kiváltására is épül egy út, amely lehetővé teszi majd, hogy a kastély előtti terület lezárható legyen, és egy dísz úttá alakuljon. Az M86-os úton egy komplex pihenőhely épül Sopronnémeti térségében, ez a beruházás is tavasszal indul. Fontos projekt az M1 autópályának a fejlesztése, amely jelenleg 2 x 1 sávon működik, a projekt építési közbeszerzése már a lezárási fázisban van. A szerződéskötés augusztusban várható és az építés ezt követően el is indul. 2018-ban megépül a hiányzó 2 x 1 sáv, 2019-ben a meglévő sávok felújítása fog megtörténni. Több határ menti beruházás is folyamatban van, Szlovákia irányában egy Dunakilitinél, és az osztrákok irányában a már említett projektek. Májusban az osztrák-magyar projektek pályázati anyagai benyújtásra kerültek, és a tervezés folyamatban van. A Rajka felé vezető út engedélyezési tervei az önkormányzatnak köszönhetően elkészültek. Ha a többi projekthez is elkészülnek a következő hónapokban az engedélyek, akkor kezdődhet az építési közbeszerzés indítása, ami lehetővé teszi azt, hogy ha a projekt támogatást nyer, és a támogatási szerződést aláírják, akkor kihirdethető a közbeszerzés, és 2018 tavaszán elindulhat az utak építése is.

Van jó néhány tervezett beruházás, amivel még nem dolgoznak, de napirenden van. Győrben a Likócsi és a Lipóti csomópont közötti 1-es út építése, továbbá a Győr-Pannonhalma kerékpárút építése, az M1-es autópálya három sávra bővítése van folyamatban és az M1 autópálya Hegyeshalmi határátkelőjének az akadálymentesítése.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a tájékoztatót. Elmondta, hogy a közgyűlés előtt kért egy tájékoztatót a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-től. A tájékoztató alapján az elkészült beruházások értéke 90,7 milliárd forint, az épülő beruházások értéke 40,2 milliárd forint értékű, az előkészítés alatt álló beruházások összege pedig 90,8 milliárd forint. Ebben a 90,8 milliárd forintban csak az előkészítése van belekalkulálva az M15-ös útnak, a 2018-as kezdést követően az összeg emelkedni fog. Ez azt jelenti, hogy 222 milliárd forint utépítés zajlik a közelmúlttól a jövő évig bezáróan. Ez az egyéb beruházásokkal körülbelül 300 milliárd forint lesz, ami fontos, mert a megyei úthálózat javítására fordítódik. A felmérések azt mutatják, hogy körülbelül 300 milliárd forint lenne szükséges a megye úthálózatának felújítására, de fontosabb, hogy ez a 300 milliárd új út fejlesztésére fordítódjon, mert így könnyebben el lehet jutni például Csornáig, és nem fél óra megtenni ugyanazt az utat. Jó lenne még jobb utakon járni, de olyan fontos fejlesztések zajlanak a megyében, amik az elmúlt időszakban nem voltak. A számok, a tények és a megvalósított pályázatok önmagukért beszélnek.

Szabó Zoltán képviselő

Elmondta, hogy a Fidesz kormány elindulásakor volt egy komoly tőke átcsoportosítás. Ezzel kapcsolatban kérdezte, hogy az M85-ös út kivitelezése kapcsán mi volt az eredeti terv, és végül ezek közül mi valósult meg? A beszámolóban azt olvasta, hogy költségvetésen belül valósult meg. Mi volt ez a költségvetés 2012-ben, ami 2016-ra megvalósult?

A beszámolóban olvasta, hogy 300 milliárd kellene az utak felújításához a megyében. A beruházást a fenntartással nem lehet összekeverni. A megépülő autópálya fenntartási költségeivel is számolni kell majd, azt is fent kell tartani, nem csak megépíteni. Burgenlandban nagyjából hasonló hosszúságú úthálózat van, mint a megyében, de ott technikailag jobb minőségű utak kerülnek megépítésre.

Minden útépités esetén azt látja, hogy 11,5 tonna tengelyterhelést írnak elő. Tehát e feletti tengelyterhelésű járművek is járnak az utakon, és ezek miatt az utak tönkre mennek és repedeznek. Ha mindig fel kell újítani, mert az utak néhány éven belül visszatérnek az eredeti rossz állapotukra, akkor az útépités módja nem megfelelő. Örömet fejezte ki, hogy a mosoni Duna-híd megépül, ami körülbelül 4 milliárd forintba kerül. Kérdezte, hogy 8 milliárdból szakmailag milyen hidat lehetne ugyanide építeni?

Rékasi Győző, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda vezető

A tengelyterhelés kapcsán elmondta, hogy egy járműnek több tengelye van, tehát a 11,5 tonna tengelyenként érvényes, így összességében akár 40 tonna is lehet a jármű. Ha a hídnál kiteszik a 20 tonnát, az egy össztömeget jelent, és nem a tengelyt jelenti, ez a kettő nem összekeverendő. A 11,5 tonna egy Európai Unió előírás, amire az unió támogatást is ad a kezdeti szakaszban. Sok olyan felújítás történt, ami 11,5 tonna tengelyterhelésnek felel meg, például a 76-os, 86-os és a 21-es út. Az unió ezeket az utakat ellenőrzi is, nem csak akkor, amikor megépül, hanem az azt követő években is. Minden évben van ellenőrzés, és ezeknek az így felújított utaknak meg kell felelni az uniós minőségi előírásoknak, különben visszavonnák azt a támogatást, amit nyújtottak. Ilyen támogatás visszavonás még nem történt. A legtöbb fejlesztés uniós forrásból történt, amelyet erre a célra lehetett felhasználni, vagyis építésre, és nem felújításra. Az építés és a felújítás egymásnak nem alternatívája. A legtöbb út, ami tönkre megy, az olyan alsó út, ami nagy forgalommal rendelkezi, és e mellett nagyon régen épültek korszerűtlen technológiával. Ezekre az utakra hiába fordítanak sok pénzt, nem oldja meg a problémát, mert az út alapja nem jó, ezért le kell venni róla a forgalmat, és új utat kell építeni. Ha levesszük róla a forgalmat és új utat építünk, úgy lehet a problémát megoldani. A pénzeket nem lehet ide-oda csoportosíthatni, mert uniós szempontból a források célzottak.

A hídépítés esetében tudni kell, hogy a nyílás mérete meghatározza a szerkezetet. Nem lehet egy 180 m nyílású híd egyszerű gerenda hídként megépíteni, mert nincs olyan technológia, amely ezt lehetővé tenné. Egy vasbeton híd építése a Mosoni-Dunán maximum 90 méterig lehetséges. Ezeken túl már olyan szerkezetek kellenek, amelyek vagy kábeles hidak, vagy Álív hidak. A nyílás mérete maga után vonja a technológiát. A Duna-hídnál fontos megemlíteni, hogy Natura 2000 területen lévő hidat adnak át, és a környezetvédelmi hatóság kifejezetten előírta ezt a nyílásméretet, sőt először még nagyobbat is, azért, hogy ne érintsenek Natura 2000-es területet. Végül ez a 180 méteres méret maradt, a további szakaszok kisebb nyílással valósulnak meg. A teljes híd nem 180 méter, hanem ennek a duplája.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy még az M85-ös út kapcsán volt egy kérdés.

Szabó Zoltán képviselő

Az eredeti tervekben szereplő összegekről kért információt még.

Rékasi Győző, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda vezető

Amikor egy beruházás elindul, mindig készítenek terveket és ütemezést. A realitás az, hogy akkor épülhet meg egy út, amikor az uniós támogatási összeget elnyerik, azonban ez egy hosszú folyamat. A nagyberuházások, mint amilyen az M86-os út is, akkora projektek, hogy Brüsszelig kellett elmenni a támogatás megszerzéséért. Ez nem csak nehéz, de hosszú folyamat is, amely végén eljutnak odáig, hogy elindulhat az építés. Olyan összetett a folyamat, hogy nem lehet előre időpontokat leszúrni. Mivel hosszú folyamat, szakaszosan hajtották végre, hogy gyorsabban lehessen haladni az építéssel.

Szabó Zoltán képviselő

2010-ben amikor választás volt, Szombathely környékén megálltak az építkezések. A források és a kivitelezők már megvoltak, de a munka megállt. Azt szerette volna tudni, hogy mi volt az eredeti ütemterv, mennyi volt az elején és mennyi lett a végén a költség? Kérdezte, hogy az autópálya díjak bevétele kihez tartozik? Harmadik céghez?

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy nem lényeges ebből a szempontból, hogy évtizedekkel ezelőtt milyen szerződések voltak. A lényeg, hogy azok az utak megépültek, azóta is jól működnek, és sok olyan új útszakaszon közlekedhetünk, amit korábbi kormányok is megígértek, de mégsem lett belőlük semmi. Nem keveri össze a fejlesztést és a felújítást, hanem ha lehet választani, akkor fontosabb az, hogy egy útról levegyék a terhelést. Győr-Moson-Sopron Megyében az említett úthálózaton van a legnagyobb terhelés, és a rossz út annak tudható be, hogy nagy a forgalom, és nagy teherbírású járművel közlekednek rajta, és nagyobb terhelést kap, ezáltal hamarabb is romlik, mint az ország más részében, ahol nincs ekkora forgalom. Ha egy rossz utat megjavítanak felületileg, az nagyon sok költséggel jár, de lényegében nem oldja meg a problémát. A sorrendben fejlődés és koncepcióváltás történt, mert a karbantartási költség nem növekedett a terheléssel, viszont a fejlesztések sokkal jelentősebb mértékben növekedtek. Az utolsó úthálózat a Győr-Hegyeshalom autópálya szakasz volt koncessziós beruházásként, amit aztán évekig nem lehetett használni, mert bekerülési költségen senki nem közlekedett rajta. Jelenleg már olyan útszakaszok épültek meg, amelyek levették a terhelést azon mellékutakról, amelyek nem is képesek ezt a terhelést elbírní. Azok a karbantartási összegek, amelyek ezekre voltak elkölthetve, sokkal hatékonyabbak, ha új út építésére fordítják. El fogják költeni azt az összeget, ami szükséges ahhoz, hogy megfelelő úthálózat épüljön ki a megyében. A jövőben remélhetőleg nem kell a most épülő utak fenntartására olyan összegeket költeni - az alap biztonsági fenntartáson kívül - mint a jelenlegi mellékutakra.

Lipovits Máté képviselő

A tények az előterjesztésben le vannak írva, és az elnök úr más tanulságot vont le belőlük. Igaz, hogy fontosak azok a fejlesztések, amik az elmúlt években a megyében megvalósultak, de egyensúlyt kellett volna keresni a mellékutak felújításának karbantartásával. Évtizedek hiányoznak a mellékúthálózat felújításában. Nem ért egyet azzal a kijelentéssel, hogy a megyében lévő utak minősége jó. A tájékoztatóban olvasható, hogy egyenlőtlenség szempontjából az átlagos érték 3,7, ami a legrosszabb országosan, a burkolat tekintetében 75,7% tartozik a nem megfelelő kategóriába, és 13,3% a jó. Ez az egész megyei úthálózatra vonatkozik, nem pedig a mellékutakra. Mellékúthálózat tekintetében sem megfelelő és teherbírás szempontjából sem. Az elmúlt időben több pénzt kellett volna fordítani a felújításokra, és az államnak a zsebébe kellene nyúlni, nem csak az európai uniós forrásokat költeni a fejlesztésre. Egyetért abban, hogy kellenek az új fejlesztések, mert tehermentesíti a vidéki lakosságot, de a nagyobb városokat leszámítva semmilyen fejlesztés nem történik. Úgy

gondolta, hogy a mellékutak minősége már balesetveszélyes, ami ellen tenni kell. Benyújtott egy határozati javaslatot, hogy egészítsék ki 2. pontként a határozatot, amit a közgyűlésnek elfogadásra javasolt. Kérdezte, hogy a megyei igazgatóságnak van-e valami kidolgozott koncepciója arra, hogy hogyan lehetne a munkaerőhiányt a cégnél kezelni?

Bősárkány és Jánossomorja vonatkozásában a 86-os főút felől a kamionforgalomnak este 10 órakor le kell állnia. A megépülő M85-ös főúttal a teherforgalmat el lehetne-e terelni az M1 és M85 út irányába. Ennek a megoldására a két önkormányzatnak van-e valami lehetősége?

A beszámoló alapján kérte az elnök urat, hogy ismerje el, hogy a megyében remek úthálózatról nem lehet beszélni.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy nem ismeri el, hogy a megyei úthálózat rossz, mert évtizedek óta nem történt ennyi beruházás. Nyilván nem lehet 30-40 évnyi fejlődést egyszerre behozni, mint ahogyan a szocialista időszakot sem lehet a történelemből kitörölni. Nem lehet a megyét Burgenlanddal összehasonlítani, mert ott nem tették tönkre az országot. 30 éve az utakat rosszul építettek, ezeket a mellékutakat tehermentesíteni kell, és új utakat kell biztosítani. Sokkal fontosabb az, hogy új hálózati elemek épültek, mert a mellékutak hibái így elviselhetőbbek. Megérti azoknak a panaszait, akik az utakon közlekednek és néhol egy-egy 5 km-es szakaszt rossz úton kell megtegyenek, de a nagyobb távolságokat már gördülékenyen lehet megtenni, mert újfejlesztések megtörténtek. Arányában egyik kormányzat idejében sem fordítódott az út felújításra se több, se kevesebb. Mivel nagy a lemaradás, a fejlesztések is kevésbé látszanak meg, de a megyében jelentős javulás következett be az elmúlt időben. Ettől függetlenül sok pénzt el lehetne költeni még az utakra.

Kovács Gábor, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei igazgató

Az autópályadíj a Nemzeti Újdíj Szolgáltató Zrt.-hez folyik be, de azt a költségvetésbe fizetik be. Elismeri, hogy az ő projektjük az a projekt, ami miatt Kópházán is már többször kimarják az útburkolatot, ilyen kapuzat épült a 14-es úton, és ennek a modernebb változata lesz az említett Lajta pihenőben. Fontos a kapuzat, mert ha valaki áthalad rajta, akkor mindent tudni lehet róla, például a súlyát, méretét, tengelyszámát. Korábban sokszor előfordult, hogy bizonyos vállalkozók papíron megutaztatták a gabonát és a cukrot külföldre, majd az áfát visszaigényelték, de a kamion el sem indult külföldre. Mostanában legalább már elküldik az üres kamiont, de ha a kamion a kapukon átmegy, akkor ellenőrizhető a rakománya. A kapukhoz azért kell jó minőségű burkolatot építeni, mert a szenzorok nagyon érzékenyek.

A 86-os főúttal kapcsolatban elmondta, hogy onnantól kezdve, ahogyan elkészült, az unió még 5 évig megfigyeli. Az 5 év 2019-ben fog letelni. 2019 előtt nem lehet a kamionokat letiltani Bősárkány vagy Jánossomorja előtt, mert akkor az unió azt mondhatja, hogy az arányos díját ennek kérik vissza. De minden tilalom annyit ér, amennyire betartják. Ha a rendőrök nem állnak ott 22:00-06:00 óra között, és nem állítja meg, és nem bünteti meg a kamiont, akkor az mindig át fog hajtani a pályaszakaszon.

Van életpálya modell a magyar közútnál, az idén 13% béremelés volt, jövőre 12% lesz, utána pedig 5%. Ez egy országos átlag. Nehéz a megyében munkaerőt találni, mert olyan bruttó fizetésért, amit a keleti országrészben elfogadnak, itt nettó árban kérné az új szakember. Ez Ausztria közelségének tudható be, illetve annak, hogy szakember hiány van. Decemberben elment a cégtől a jelzőlámpa karbantartó munkatárs. Először cégen belül kell mindig meghirdetni az állásajánlatokat, de nem volt jelentkező. Ezt követően újságokban jelentették meg, innen kettő jelentkező volt. Az egyik jelentkező igazolt betegsége miatt emelőkossárral nem tud a lámpákhoz felmenni, így ő kiesett. A másik fél pedig annyi fizetést kért nettóba, mint amennyit bruttóba tudtak volna ajánlani. Fel kellett ezért utazni az országos vezetéshez, hogy adjanak plusz pénzt, különben nem lesz jelzőlámpa karbantartó. Kaptak bruttó 60 ezer

forintot, így tegnap munkába állhatott az új szakember. Mások a bér igények a keleti országrészben, mint a nyugatiban. Közmunkaprogramban 30 főt kellene foglalkoztatni. A Borsod-Abaúj Zemplén megyei igazgatóság 800 főt, a Szabolcs Szatmár Bereg megyei igazgatóság 1100 főt foglalkoztat. A megyében a 30 főt nem tudják foglalkoztatni, aminek örülnek, mert kevés a közmunkás.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Örömét fejezte ki, hogy kevés a közmunkás, mert ez azt jelenti, hogy a megye gazdasága jó, úgy, mint az utak minősége is a megyében.

Valiczki Mihály képviselő

Elmondta, hogy nagy öröme, hogy egyre többször lehet látni traktorokat a környéken, amelyek az út melletti füvet vágják. Úgy gondolta, hogy a megyei jogú várostól 25-30 km-re lévő városokhoz kiérkező munkagépek túl sok üres járatot tesznek meg. A vízi társulatnál már ez jól működik, mert felhívják a polgármestereket, és megegyeznek velük, hogy díjmentesen adnak a falvakban helyet a gépeknek, és csak a traktor vezetője utazik haza. A közmunka program enyhítésére Olaszországban látott egy jó megoldást. Ott egyszemélyes kátyúzók voltak, amelyek nem több száz km-es szakaszokat kátyúztak, de a falvak közötti nagyobb lyukak befoltozására alkalmasak. Ezeket nem lehetne-e Magyarországon is megoldani? Az utak széléin mindenre van szinte jelzőtáblánk, az egyik legjobban felszerelt ország vagyunk ezen a téren, de nem érti a falvak közötti km-re vonatkozó jelzőtáblákat. Ezeket az út széléhez tették ki, amely a téli hó tolatást lehetetlenné teszi. Ezt felesleges dolognak tartotta, mert minden autón van km mérő, és tudja mérni, hogy mennyi km tett meg.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy majd visszaadja a szót az igazgató úrnak, csak előbb hallgassák meg a többi képviselő hozzászólását, hogy gyorsabban haladjon a sor.

Kránitz László képviselő

Elmondta, hogy lenne pár megjegyzése, amire nem vár választ. A megyei igazgatótól kérdezte, hogy gyakorlat-e náluk, hogy magánterületről elviszik a molinót? Ez Kópháza területén történt, ahova kitétek egy molinót, amely a kópházi útfelújításra vonatkozott, és rendőrségi feljelentést tettek, hogy eltűnt. A rendőrség pillanatok alatt kinyomozta, hogy ezt kik vitték el. Másnap elutaztak a fertőszentmiklósi telephelyre, ahol az ottani vezető vissza adta, és visszakerülhetett a helyére. Kérdezte, hogy ez gyakorlat, hogy leveszik, vagy ráparancsoltak, hogy le kell venni?

Elmondta, hogy nem érti az elnök úr miért hív előadókat, ha kiválóan, hosszasan tud érvelni minden mellett. Megjegyezte, hogy ami Kópházán történik az szégyen. Azt a projektet akkor is ki kell fizetni, ha garanciába megjavítják. Aki ezt megcsinálta, jobb, ha többet nem csinál ilyet, mert látható, hogy nem ért hozzá. Az M85-ös út Csorna-Sopron közötti szakaszával kapcsolatban elmondta, hogy 2012 szeptemberében Lázár János miniszter elmondta, hogy 2018. március 15.-én átadják az útszakaszt. Nem csak átadás nem lesz addig, de az építkezés sem kezdődik el. A választó polgárok is láthatják most már, hogy nem fog 2021-2022-ig történni semmi sem.

Elmondta, hogy ritka, hogy egyet értsen a Jobbikos képviselőkkel, de úgy gondolta ő is, hogy a mellékutak járhatatlanok. A megye útjai országos összehasonlításban is rosszak. Ez a megyei közgyűlés vezetésének és a megyében dolgozó fideszes országgyűlési képviselőknek a felelőssége. Az érdekérvényesítő tevékenységük ezen a területen nem látszódik. Elmondta, hogy még a ciklus hátralevő idejében próbáljanak meg azon dolgozni, hogy ezen utaknak a befejezése megtörténjen.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

A képviselő urak azt éreztetik néha, hogy a megyei önkormányzatnak semmi feladata nincs, máskor meg úgy gondolják, hogy hatalmas feladatokkal és hatáskörökkel rendelkeznek. Örömmel hallotta, hogy az úthálózat fejlesztését megyei önkormányzati feladatnak tartja, mert ez nagyra becsüli az önkormányzatot. Az úthálózat a több évtizednyi elmaradt fejlesztés hiányának a tudatával együtt vizsgálendő. Sok évtized alatt alakult ki a jelenlegi állapot. Örömet fejezte ki, hogy részese lehet annak, hogy ilyen fejlesztések történnek a megyében. Az ülésen ő is képviselő, ezért ha véleménye van valamiről, azt elmondhatja bármikor. Emlékeztette a képviselő urat, hogy a napirend címe az, hogy tájékoztató a Győr-Moson-Sopron Megyei közúthálózat minőségéről, valamint a jövőben várható útfelújításokról. Az nem ide tartozik, hogy molinókat szednek fel, ezért az igazgató úrtól erre a kérdésre nem is várnak választ.

Kránitz László képviselő

Elmondta, hogy elolvasta pontosan az előterjesztés címét és úgy gondolta, hogy ha már itt van az igazgató úr, akkor ezt a kérdést tisztázni lehet. Ez egy normális kérdés, hogy ha a közút kezelő igazgatója a közgyűlés előtt tájékoztatót ad, akkor a hozzá irányuló kérdésekre adjon választ. Az elnök úrtól kérte, hogy ne tiltsa meg, mit kérdezzen.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Úgy gondolta, hogy semmit nem tilt meg, csak kéri a képviselőket, hogy a napirendről beszéljenek, a kérdés nem a napirendhez tartozik, attól, hogy most itt van az igazgató úr. Lehetőséget ad a jelenléte, hogy beszélgessenek vele, és majd eldönti, hogy a napirendhez nem kapcsolódó kérdések közül mire válaszol és mire nem.

Bognár Sándor képviselő

Rékasi Győzőtől kérdezte, hogy a Sopronnémeti határnál épülő komplex pihenőnek a befejezéséhez, amit 2018 második negyedévére terveznek átadni, hozzá tartozik-e az üzemanyag töltő állomás építése is, vagy a parkolóinak a kialakítása?

Molnár Rita képviselő

Az igazgató úrral szeretne megosztani három olyan tapasztalatot, amiben változtatni kellene. Csornán járt, ahol a Széchényi teret a közelmúltban újították fel és pénteken adták át, de hétfőn már valamilyen forgalomirányító hurkot szereltek fel. Azt az utat, amit átadtak, fogták és felvágták, és beépítettek valamit, amiről az önkormányzat csak akkor szembesült, amikor már le volt zárva az útszakasz. A Csorna és Kapuvár közötti útszakaszon gyakran közlekedik. Amikor 2 éve átadták a Csorna-Győr közötti szakaszt nagy volt az ünneplés, és örültek, hogy felszabadul a város. Majd az átadást követően pár nappal az egyik sávot lezárták és elkezdtek útfelújítást végezni, így megint káosz alakult ki.

A Pannon-víz előtt, ami egy önkormányzati tulajdonú cég, nem régiben az egyik sávon beszakadt a csatorna, és le kellett zárni az utat. Két hónapos munka volt mire kicserélték és felújították a csatornát. Ekkor a közút a szembe jövő sávnak is lezárta a felét, mert elkezdtek a csapadékvíz elvezető aknákat szintre emelni. Úgy érezte, hogy a csornai mérnökség vezetőségének a szándékos tevékenysége volt ez, az önkormányzat, vagy a csornaiak felé.

Amikor megépült az M86-os út, mindenki nagyon örült. Vásárosfalui lakos és az útépítést megszenvetdék, mert volt, hogy az egyik irányt zárták le, és Rábakecöl fele kellett közlekedni, majd a másik irányt zárták le, és Rábakecöl lett Vásárosfalu fele terelve. Az utat végig tönkretették a kamionok. A közutasokat próbálták meggyőzni, hogy állítsák helyre az

utat, mert nem lehet közlekedni a faluban. Majd közölték, hogy meg volt az engedély, hogy erre közlekedjenek a kamionok, így Vásárosfalú ott maradt a rossz utakkal.

Kovács Gábor, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei igazgató

Valiczko Mihály képviselő úrnak megköszönte a pozitív gondolatokat. Jelenleg, hogy a Szent-László Napok és az EYOF előkészületek zajlanak Győrben, ami hatalmas feladatok ró a győri mérnökségre. Ehhez a feladathoz a megyéből kell átcsoportosítani munkaeerőt Győrbe, de e mellett próbálnak mindenhol jele lenni a megyében, és végezni a munkát. A gépekhez vannak vidéki gépfenntartók, akik a gépeket haza tudják vinni munka után, és nem kell minden nap Győrbe visszautazni vele. Ezt nehéz volt elérni, mert minden féle műszereket be kellett szerelni a gépekbe ahhoz, hogy meg lehessen bízni a dolgozóknak. Most már látják azt, hogy ott kaszál e, ahol kell, meg lehet nézni, hogy a gép áll-e, vagy dolgozik, lent van-e az adapter, vagy sem. Az is látható most már, hogy ha esetleg álló helyzetben 20 litert lecsökken az üzemanyag.

Az egyszemélyes kátyúzós gépekkel kapcsolatban elmondta, hogy ismerik a technológiát, de nagyon drága. Ahhoz, hogy az a gép biztonságosan elkezdhesse dolgozni, ki kell előre táblázni, és ha csak egy ember megy oda dolgozni, fél napja elmegy azzal, hogy kihelyezze a táblákat és utána elkezdje a kátyúzást.

Elmondta, hogy remélte, hogy Kránitz úrral nem ilyen körülmények között kell megismerkednie. Amikor a fertőszentmiklósi mérnökségre besétált, a telefonszámát odaadták, azóta is várta Kránitz úr hívását. A közút elsődleges feladata, hogy a közlekedés biztonságát fenntartsa, ezért útellenőrzéseket végeznek. Az útellenőr az utakat járja, és laptopon rögzíti a helyzetet. A kihelyezett molinó balesetveszélyes volt, ezért tették el onnan. A forgalombiztonság a legfontosabb, ezért utasította a kollégát, hogy távolítsa el onnan.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megkérte a képviselőket, hogy a személyes vitákat a tárgyalótermen kívül folytassák. Elmondta, hogy ha továbbra is személyes vitákat folytatnak le, el fogja a képviselőktől vonni a szót.

Kovács Gábor, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei igazgató

Csorna kapcsán elmondta, hogy csak akkor tudják befűrészelni a forgalomirányító hurkot, ha elkészült az út. Ez azért szükséges, hogy ha nem jön mellék irány, akkor fő irányba mindig zöld utat adjon a lámpa. Csorna városában a burkolat felújítás össze lett hangolva a vízművel. A vízművel és a kivitelezővel is együtt dolgoztak, és hosszasan ki lettek cserélve a vezetékek. A Csornai elkerülő elkészülése után, Veszény és Farád között kellett egy szakaszon útfelújítást végezni, mivel autópálya építés előtt organizáció történik a beszállító utakon. A beszállító utakon a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. szokott eljárni. Állapotfelmérés történik az út állapotáról és az út melletti házakról, ezeket fényképekkel dokumentálják. Ha ezek elkészültek utána jöhet a vállalkozási szerződés aláírása.

Rékasi Győző, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. Nyugat-dunántúli Projektiroda vezető

Elmondta, hogy a pihenőhelyet építik meg, úgy hogy az működő képes legyen, ahol kézmosó és mosdó létesül. Az üzemanyag töltő állomás helye kimarad, annak megépítésére nincsen jogosultságuk. Az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. pályáztatja meg, ami már folyamatban van. Ahogy a pihenő elkészül, utána kezdődhet a töltő állomás építése is.

Lipovits Máté képviselő

A pihenőkkel kapcsolatban elmondta, hogy Jánossomorja határában van egy hulladék feldolgozó, és a közelében egy parkoló van, ami mindig nagyon szemetes. Ennek a fenntartása a közút kezelőhöz tartozik. Kamera kihelyezéssel, vagy más dologgal nem lehetne elérni valami változást? Esetleg nem lehetséges-e egy frekvenciátaltabb helyen parkoló kialakítása, és ennek a parkolónak a megszüntetése?

Elmondta, hogy az elnök úr korábbi szavait elismételné: „Elmondható, hogy a megyei közút hálózat összességében jó”. A beszámolóban azonban le van írva, hogy országosan egyenlőtlenség szempontjából a legrosszabbak az utak, burkolat szempontjából 75,7%-a rossz az utaknak, és teherbírás szempontjából is 40%-a. Ha az elnök úr szerint ez jónak mondható, akkor rossz a megye jövőképe. A Puskás stadion átépítése kitenné a megyei úthálózat felújítását, ez a 300 milliárd forint hatalmas összeg, de annak tükrében, hogy mi másra szórják el ezt az összeget, úgy már nem nagy összeg. Rómában is először utakat építettek, és csak utána csináltak cirkuszt a népnek.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy személy szerint a Puskás stadion építését is támogatja.

Ivanics Ferenc, a közgyűlés alelnöke

Az elmúlt 20 évben nagy fejlődésen ment át a megye közútja. Az is igaz, hogy még komoly elmaradások vannak, de ennek van egy fő oka. Magyarországon 1996 óta olyan területfejlesztési törvény van hatályban, és az uniós döntések is olyanok, amelyek az elmaradott utak és térségek felzárkóztatását célozzák meg. Ez a fejlesztési pénzek elosztásánál mindig komoly probléma, mert az elmaradottabb régiókban az útépités mindig látványosabb. A gyakorlatot nehéz megváltoztatni. Azonban az utóbbi időkben látványos fejlődésen ment keresztül a megye, ami leginkább az autótutat, főutat és két számjegyű utakat célozta meg.

Elmondta, hogy Kránitz László gondolja meg máskor, hogy mit mond, hogy ha kormányra szeretnének kerülni. Elmondta, hogy még a Medgyessy kormány idején voltak kisajátítások a csornai elkerülő utat illetően, de az elkerülő út csak 10 évvel később készült el. Tehát ez a másfél éves késés már nem olyan sok idő. A szocialista képviselőtársaknak nem ez alapján kellene megítélni a kormányzati feltételeket. Elmondta, hogy már körülbelül 30 éve közlekedik a megye útjain, de útépitések és felújítások ilyen rendezetten még nem történtek, ezért gratulál a szakembereknek. Az M85-ös út második szakaszának az építése és az Enesei elkerülő elkészítése is sokkal fegyelmezettebben zajlott, mint az azt megelőzőek. A határidőkhöz is tartották magukat, amikor meg volt beszélve, át is adták az utat. A 2016-os Vas megyei incidenst nem ezen a közgyűlésen kellene megvitatni.

Jó munkát kívánt továbbra is a szakembereknek a sok negatív kommenttől függetlenül. A foci és az útkarbantartás az, amihez minden úgy gondolja, hogy nagyon ért, mert mindenki észleli őket. Úgy gondolta, hogy az itteni igazgatóság jól teljesít, és további jó munkát kívánt nekik.

Méri Attila képviselő

A 14-es út bevezető szakaszán gyakran közlekedik, és az évek során sok mindent tapasztalt. Először magánterületen egy plakát jelent meg, majd kettő, aztán egyre több. Ezt követően házilag barkácsolt molinók is megjelentek a kerítéseken. Egyetért azzal, hogy a törvényhozó valamilyen szinten rendet akart tartatni a közutak mentén. Van egy forgalombiztonsági vetülete is a dolognak - például az éjszakai kivilágítása az óriás plakátoknak - és van egy vizuális vetülete is. Akármilyen házilag barkácsolt eszközöket nem lehet az utak mellé kitáblázni, azért, hogy a saját profilunkat hirdessük. Az ellenzéki lét nem feltétlenül kellene, hogy azt jelentse, hogy azt gondoljuk, hogy a jogszabályok felett állunk. Van egy törvényes módja annak, hogy valaki hirdetéseket és molinókat helyezzen el az itteni utak mentén, amely

procedúrát végig kell járni. A közút kezelőknek elmondta, hogy következetesen tartassák be a jogszabályokat. Ha politikai veszekedés történik, arra a politikának kell válaszolni és nem az igazgató úrnak.

Molnár Rita képviselő

Elmondta, hogy nem kérte megválaszolni a kérdéseket. Csorna belterületén kezdtek el útfelújítást végezni az átadást követően, és azt biztosan a közút végezte és nem külső vállalkozó. Amikor a pannon-vizes esetet említette, akkor a szembejövő sávnál is voltak felújítások. Mind a két oldalon egy sáv lezárásra került.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Lehet, hogy gyakrabban kellene ilyen előterjesztést tárgyalni, mert úgy tűnik, hogy 10 év kérdései merültek fel, és múltbéli sérelmeket emlegetnek a képviselők. A jövőben évente kellene ilyen tájékoztatót tartani. Közvélemény kutatást fog tartani, és ha igény van rá akkor az igazgató urat, vagy ha nyugdíjba megy, az új igazgatót szeretné megkérni, hogy tartson újabb tájékoztatót. Arról is sokat lehetne beszélni, hogy a TOP-os forrásokból milyen utak valósulnak meg most a Szigetközben. A 14-es út is újabb szakaszokon fog megújulni. Ezekről majd egy újabb közgyűlés alkalmával lehetne beszélgetni, hogy tudják az emberek, hogy mik várnak rájuk.

Valiczko Mihály képviselő

Az egyszemélyes javító autóval kapcsolatban elmondta, hogy a tábla az autóra volt felszerelve, és nem rakott ki külön táblákat az útestre, saját maga jelezte, hogy valamilyen munkát végez az útesten. El kellene azon gondolkodni, hogy ezekkel gyors javítási munkákat lehetne végezni, akkor is, ha ez most kicsit drágábban beszerezhető lenne. Kérdezte, hogy azokra a kis zöld táblákra, amelyeken a települések között kilométerek vannak feltüntetve, miért van szükség?

Lipovits Máté képviselő

Ivanics alelnök úr azon szavaira kívánt reagálni, hogy nehéz a gyakorlaton változtatni. A legnagyobb kérdés az, hogy akarnak-e változtatni. Az nem jó hozzáállás, hogy csak az unió pénzéből akarnak utakat építeni. Az államnak is bele kellene nyúlni a zsebébe, ha ilyen statisztikai adatok merülnek fel, mint amit a tájékoztatóban kaptak. Ehhez az általa javasolt határozati javaslatot kellene elfogadni, amit tudja, hogy politikai okok miatt úgysem fogadnak el, pedig fel kellene hívni a figyelmet arra, hogy ezen a gyakorlaton változtatni kell.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy jól érzi Lipovits képviselő, hogy a javaslata nem lesz sikeres. A kormány belenyúl a zsebébe, például a Csorna-Sopron közötti határszakasz 100%-ban saját forrásból épült meg. Volt már sok kormánynak ígérete rá, de saját forrásból a jelenlegi kormány oldotta meg. Azok az összegek, amik eddig minden évben adottak voltak, azok jelenleg is rendelkezésre állnak. Arányában ezek az összegek nem kevesebbek, mint bármelyik kormány időszaka alatt volt, csak a megnövekedett terhelés és gazdasági fejlődés nem követi ennek az emelkedését. Ezen változtatni kellene, de előtte bizonyos hálózati fejlesztéseket kell elvégezni, hogy utána legyen értelme a 30-40 éve rossz állapotú utak fejlesztésének. Tudja, hogy Babót és Bogyoszló közötti útszakasz borzasztó állapotban van, mert jár arra. De ha azon a szakaszon átautóznak kitűnő állapotú útra érnek a gépkocsivezetők. A közeljövőben a fejlesztéseknek köszönhetően, már Sopron fele is jó úton lehet továbbhaladni. Vannak felújítandó szakaszok, de ha elköltötték volna a pénzt alsó utak felújítására, akkor sem lenne sokkal jobb a komfortérzetünk. A megye úthálózatával kapcsolatban fontos tény, hogy a

vasfüggönnyel a nyugattól elzárt megyeként nem épülhettek ki a határ mentén az utak sem magyar, sem osztrák oldalon. Ezek most nyilvánvalóan hiányoznak. Itt azért vannak egy sávós és nagy teherbírást nem tűrő utak, mert nem volt rájuk szükség, mert nem is ment arra senki. Küzdenek a határ menti utak fejlesztéséért, de ez egy több évtizedes lemaradás. Senki nem gondolkozott a régi időkben azon, hogy Sopron és Fertőrákos között új utakat építsen vagy fejlesszen, mert nem volt ár szükség. A szocialista időszakban egy visszafogott beruházási szándék volt, és a határok kinyitása után a gazdasági növekedés nagy terhet rakott a megyei utakra. Látja a fejlesztések jövőjét, és végre a megye is részesül olyan támogatásokban, amellyel az úthálózat fejlődik. Elhiszi, hogy az ellenzék szerint a Babót és Bogyoszlói szakasz rossz, de a Győr és Sopron közötti szakasz jó. Érzékelhető javulás tapasztalható. Jó lenne, ha még lenne 300 milliárd, amiből az összes utat fel lehetne újítani, de nem lehet ennyi pénzt egyik napról a másikra előteremteni. Növelni kell az összeget, ahogyan a forgalom terhelése kívánja, és legalább szinten kell tartani az utakat. Nem a mostani időszaknak a járulékosága, mert 10 éve is ilyenek voltak az utak, és akkor még fejlesztések sem voltak. Az előző ciklus óta a karbantartási összeg nem növekedett, viszont megvalósult 90 milliárd fejlesztés, és megvalósítás alatt áll további 40 milliárdnyi.

dr. Gulyás Zoltán képviselő

A csornai elkerülő megépítésére 2002-ben 5,1 milliárd szerepelt a költségvetésben lőszermentesítésre, múzeumi munkákra és a kisajátításokra. Ez volt 2002 márciusában, de a választások után Medgyessy úr ezt kihúzta a költségvetésből. A következő lépés a csornai elkerülő kapcsán 2005-ben következett be, amikor Medgyessy Péter Csornán kampányolt és a megjelent több 100 ember előtt közölte, hogy 2008-ra vadonatúj elkerülő köti össze majd Győrt és Csornát és a csornai elkerülő út is elkészül, hiszen 27 ezer autó megy át naponta Csornán. Kis idő múlva a Kiszalárdban jelent meg, hogy Molnár Csaba az Enesei Tornateremben átadta az Enesét elkerülő három km-es útszakaszt. Ezzel véget is ért a szocialista kormányok útfelújítási hadjárata. Ha tovább folytatják ezt a tevékenységüket, még ma is a régi 86-os úton járnának be az emberek Győrbe.

Szabó Zoltán képviselő

A csornai gazdák és az ottani érdekkörök kiharcolták a határidős teljesítést. Az elvesztegetett idő az mindenkinek a vesztesége, politikai oldaltól függetlenül. Ivanics elnök úr szavaiból azt szűrte le, hogy bejelentette, hogy a kampány időszak elkezdődött. Megköszönte az elnök úrnak az őszinteségét, hogy a szakembereket nem tudja legyőzni a politikus. Beismerte az elnök úr is, hogy ez a 300 millió kellene, mert nő a közút terhelése és a fenntartási költségek is nőnek. A választók közösek, akik vagy a többségre szavaznak, vagy a kisebbségre. Kötelezettségük, hogy minden választó érdekét figyelembe vegyék. A felelősség mindig a többségnél van, mert ők vannak a Kormányban. A kisebbséget sem szabad figyelmen kívül hagyni, mert az a választók figyelmen kívül hagyása is, és nem szabad a jogukat elvonni az érdekérvényesítéstől. Elmondta, hogy ha olyan plakát van kitéve az út mentél, hogy állítsuk meg Brüsszelt, az a plakát senkit sem zavar.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy egyes képviselők többet szóltak hozzá már, mint amennyi megengedett, mert nem működik jól a program a gépen, és nem tudja mérni az időt. Kérte a képviselőket, hogy fogják rövidebbre a mondanivalójukat, mert többeknek lejárt már az ideje. Elmondta, hogy a 300 milliárd szükséges, de a Gyurcsány, a Bajnai és a Medgyessy kormány ideje alatt is pont ennyi volt szükséges. Az a különbség, hogy jelenleg van 200-300 milliárdnyi megvalósulás alatt álló projekt is. Arányában a felújításra minden kormány ugyanannyit költött, de jelenleg pluszban fejlesztések is vannak, és új utak épülnek a megyében, ami a többi kormány ideje

alatt nem volt. A szocialista kormányok ideje alatt nem volt 222 milliárd forintnyi fejlesztés. A számok is igazolják, hogy jelenleg sokkal jobb a helyzet, mert akkor nem voltak fejlesztések, most viszont igen.

Lipovits Máté képviselő

Szomorúan látja, hogy a Gyurcsány, Bajnai és Medgyessy kormányokhoz a jelenlegi kormány is csatlakozik, és az útburkolat fenntartását figyelmen kívül hagyják. A mellékutakról nem vesznek figyelmet, pont úgy, mint a korábbi szocialista kormányok. Az általa javasolt határozati javaslat elfogadásával lehetne ezen változtatni. Tudja, hogy minden képviselő egyetért azzal, hogy a mellékutak állapota siralmas.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

A hozzászólások is mutatják, hogy megyei közgyűléseknek komoly szerepe van az ország és a megye életében. Kránitz úr még két éve másképpen vélekedett, úgy gondolta, hogy kényszerpályára van ítélve, és azért kell az üléseken részt vegyen. Lipovits úr korábbi véleményét nem ismerte, de valószínűleg mindig fontosnak tartotta a közgyűlésen való részvételét. Még egyszer kihangsúlyozta, hogy változás történt az elmúlt időszakban, mert a korábbi kormányokkal ellentétben a fenntartása is fontosak az útburkolatnak, nem csak az építése. Az új fejlesztések miatt már van értelme a fenntartás költségeit is növelni. Nem látná értelmét, ha azt a 200-300 milliárdot felújításra költenék, és nem fejlesztésre.

Ivanics Ferenc, a közgyűlés alelnöke

Elmondta, hogy nem jelentette be, hogy elkezdődött a választási kampány, csak érzékeltette, hogy közeledik az. Sokat közlekedik a Rábaközi utakon és tudja, hogy milyen állapotban vannak. Ennek a következménye az a munka, amit a képviselő úr számon kért a megyei vezetésen. A munka eredménye a burkolat felújítási program, amely Szakács Imre és Németh Zoltán vezetése alatt is folyt a megyei közgyűlésen. Amikor 2010-ben a Fidesz kormány átvette Magyarország költségvetését, nem szerepeltek benne ilyen burkolati felújítások, mert mindenki azt mondta, hogy autópályákat kell építeni. Ez azért került be a költségvetésbe, mert lobbiztak a megyei vezetők. 2016-ban 69 milliárd forint, majd 2017 és 2018-ban 100 milliárd forintos program. Ezeknek van egy megyei leosztása, tehát az a munka zajlik, amit a képviselő úr számon kért a vezetőkön. A helyzet nem olyan az országban, hogy ha a megyei határozatba betesznek egy javaslatot, attól megváltozik Magyarország költségvetése. Nem így működik a világ. Amikor a megyei közgyűlés egy határozatról dönt, akkor figyelembe kell venni azt is, hogy mi volt előtte, milyen munka van mögötte, mi az, amit a politikusok és a szakemberek eddig megvalósítottak. Kétfajta kérdéssel sokszor találkozok a mindennapokban: „Miért nem készítik az új utakat? Miért kell a régiakat felújítani, miért nem lehet rajta normálisan közlekedni?”. El kellene döntenie, hogy melyik az igaz állítás. Mind a kettő zajlik folyamatosan, új utak épülnek a megyében.

Méri Attila képviselő

Előző hozzászólásával nem érzi, hogy a kisebbséget gyalázta volna. Alapvetően ki is ez a kisebbség? Azok, akik úgy gondolják, hogy nem vonatkoznak rájuk a magyarországi törvények? Meg van határozva, hogy milyen eljárás kapcsán lehet elhelyezni az út mellett egy hirdetőt. Magyarországon van egy olyan politikai réteg, akik azt mondják, hogy a demokráciát féltetni kell a Fideszes képviselőktől. Az a törvényességi közeg, amely a hétköznapi emberekre vonatkozik, az a politikusokra is ugyanúgy érvényes.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a kérdéseket.

Kovács Gábor, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Győr-Moson-Sopron Megyei igazgató

Nehéz munka megakadályozni az illegális személtlerakodást. A 2 milliárdból, amit évente kapnak a munkavégzésre, 60 milliót költenek illegális hulladék elszállításra. A Jánossomorjai pihenőnél kamerát helyeztek el, amiből már az egyiket letörték. Az út mellett volt egy bokorsor, hogy ha valaki a pihenőhelyen megáll, hűvös legyen. Most felnyírták a fákat, így talán rossz fotelok és ágyak már nem fognak a pihenőhelyre kerülni. A pihenőhelyet lezárni nem lehet, mert lehet, hogy van olyan kamionos, aki ott éri el a 22 órát, és Jánossomorjára nem tud behajtani, mert tudja, hogy ki van tiltva, ezért ott kell megálljon pihenni. Ha az M86-os úton megnyílik a komplex pihenő, akkor lehet a Bősárkánynál és Jánossomorjánál lévő pihenő megszüntetéséről beszélni. Remélhetőleg akkor a rá fordított 60 millió forint is csökkenni fog.

Valiczko képviselőnek elmondta, hogy régen nagy táblák voltak az út mellett, amelyek a kilométert jelezték. Azok az úgy nevezett hekto kövek voltak. Majd a föld kimérésekkor a kövek magánterületre kerültek és kilométer táblákat kellett kitenni. Az autókön van kilométer számláló, de ha valaki baleset szenved, azt nem látja, ezért szét kell, hogy nézzen jobbra-balra, hogy az út hányas kilométer kövénél van. Ez információt ad az utazóknak, a helyszínelőknek és mindenkinek.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a részletes tájékoztató megtartását. Megköszönte az igazgató nehéz munkáját, amelyet az utak fenntartása kapcsán folytatnak, és a fejlesztéseket, amelyeket a megyében végeznek. További jó munkát kívánt nekik.

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 12 igen szavazattal és 3 tartózkodással a következő határozatot hozta:

66/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése tudomásul veszi

- a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és
- a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Győr-Moson-Sopron megyei állami közúthálózat helyzetéről és fejlesztéséről szóló közös tájékoztatót.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

3. napirendi pont

Tájékoztató a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának 2016. évi tevékenységéről és a 2017. évi aktualitásokról.

Előadó: Németh Gergely a kamara elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Köszöntötte Németh Gergely urat, a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának elnökét. Felkérte, hogy tartsa meg tájékoztatóját a 2016. évi tevékenységükről és a 2017. évi aktualitásokról.

Elnézést kért a képviselőktől, hogy elkeveredett a Németh Gergely által elküldött előzetes tájékoztató anyag, és nem tudták előzetesen kiküldeni a képviselők részére az előterjesztést.

Németh Gergely a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának elnöke

Köszöntötte az elnök urat és a képviselőket. Az anyagokat előzetesen elküldte május 23.-án, sajnálattal hallotta, hogy nem érkezett meg. Nem kívánta részletezni az egész előterjesztést, csak címszavakban elmondani a lényeges részeket.

Szabó képviselő úrnak elmondta, hogy ő is egyeztetett előzetesen a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Klímapolitikai Főosztály referensével az említett projektek kapcsán, és névjegy kártyát is cseréltek. A referens asszony lehetővé teszi, hogy az agrárgazdaság résztvevőit tájékoztassák a klímavédelmi projektekről.

A megyei szervezet 28 falugazdással működik, és van élelmiszeripari, vidékfejlesztési, pénzügyi, szakképzési és földügyi referens munkatársuk. Föld ügyekben eljáró szervezet lett a Nemzeti Agrárkamara, mert a helyi, települési agrárgazdaságok nem tudtak földbizottságként eljárni a helyi földüggyel szemben. Próbálnak a helyiek véleményére és javaslatára odafigyelni, és ez alapján dönteni. Az idei évben sokat kellett foglalkozniuk az őstermelői igazolványokkal, hiszen lejártak a korábbi igazolványok. A Nemzeti Agrárkamarának körülbelül 15 ezer tagja van a megyében.

Május 15.-én fejeződtek be a feladatalapú támogatások, egyéb kérelmek, bevételek ügyintézése a gazdák számára. Idén 100 darabbal nőtt a benyújtott kérelmek száma, egyre több gazda veszi igénybe az agrárkamara segítségét. Elektronikus segítségnyújtás folyik a gazdálkodók adatszolgáltatási kötelezettségének a teljesítése érdekében. Ha valaki pályázati lehetőséggel él, akkor számára fenntartási és monitoring jelentést kell készíteni öt éven keresztül. A nitrát adatszolgáltatás kötelező a termőföld védelme érdekében.

A kamara végzi az 1 hektár alatti ingatlanok adómentességéhez szükséges igazolások kiállítását is. Ez a Nemzeti Agrárkamara feladata jelenleg, de a jövőben szeretnék, ha ezen tudnának változtatni, mert a helyi önkormányzat adópolitikájának közreműködésével kell a Nemzeti Agrárkamarának olyan igazolásokat kiadni, amelyben, mint mezőgazdasági termelőt igazolnak. Kérte a megyei önkormányzatot, hogy kezdeményezze a kormány felé, hogy alakítsanak ki egy egységes adópolitikát ezekre az ingatlanokra. Vannak olyan önkormányzatok, ahol egy magasles kiépítésével már mezőgazdasági ingatlant lehetett létrehozni, amit a falugazdászoknak el kellett fogadni, akkor is, ha nem értenek vele egyet.

A Nemzeti Agrár Kamara felé a tavalyi évben körülbelül 2000 megkeresés érkezett a Megyei Földhivatalból. A 183 településből 177 településen működik Agrárgazdasági Bizottság. Földüggyel az eljárások lefolytatására 15 nap áll rendelkezésre. A kamara feladata közé tartozik a földművesekről és a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásba való bejegyzéshez szükséges igazolások kiállítása. 2016-ban összesen 11 igazolást kellett kiállítani.

A vetőmag előállításnál nagyon fontos a védőtávolság érvényesítése zárt körzet létrehozásával, hogy minőségi és jó vetőmagot lehessen előállítani. Ez szintén a helyi kamara feladata, amit 30 napon belül folytat le.

A megyében 7 szakképző intézmény van és 30 szakmát érintően látja el a feladatokat. Feltűntette az előterjesztésben a Nemzeti Agrárkamara agrár-munkaerőpiaci barométerét. A korábbi előterjesztésekben tárgyalt munkaerőhiány az agráriumot is elérte, hiszen kevés a megfelelően szakképzett munkás. Az élelmiszeriparban és a mezőgazdaságban is szükség lenne szakképzett munkaerőre. A szakmát valahogyan népszerűsíteni kellene. A kamara kezdeményezte a megyében, hogy egy agrárkerekasztalt hozzanak létre, hogy olyan képzések folyjanak, amelyre valóban szükség van. Volt egy időszak, amikor volt megfelelő központi forrás, és valóban olyan szakembereket képeztek, amilyenre szükség volt.

A kamara végzi a talajvizsgálatot és tápanyagterv készítést is. Emellett származási igazolásokat is kiállít, országos szinten a második legtöbbet Győr-Moson-Sopron Megye állítja ki.

Vannak a megyében olyan helyek, ahol szülőpárokat tartanak, és úgy keltetnek baromfikat. A keleti országrészbe is kerülnek ezektől a szülőpároktól csibék. Minden olyan árurol, amelyet a megyében állítanak elő, az ahhoz szükséges származási igazolásokat a kamara állítja ki.

Tájékoztató rendezvényeket tartanak az egész megyében, a tavalyi évben 13 szakmai fórumot tartottak. Komoly ellenállásba ütközött a gazdák észrevétele és javaslata a permetező gépek műszaki vizsgáztatása kapcsán. Ezeket a problémákat a megyei kamara felvállalta és a kormányzat felé továbbította. Ennek hatására a rendeletet hatályon kívül helyezték. Volt egy nagyobb gazda fórumuk, ahol szeretnék volna a rendőrségtől, katasztrófavédelemtől, szakhatóságtól megtudni a jogalkalmazás tényét, de a jogértelmezésben komoly gondok merültek fel a gazdák és a jogalkalmazók között.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a tájékoztatót. Nem volt napra kész a kamarai ügyek tekintetében. Marketing szempontjából hangsúlyozni kellene, hogy ez a kamara más, mint a többi. Ez esetben sokrétű és fontos tevékenység folyik a kamarán belül. Sokszor a kamarai elnök habitusán múlik, hogy a kamara milyen részt vállal a megye életében. A jogszabályok olyan határidőket adnak az agrárkamarának, hogy precízen és pontosan betartsák azokat, és nagy körültekintéssel végezzék a munkát. Ez egy olyan hivatali szerv, amely eltér az átlagos kamarai összetételtől. Elismerésre méltó munkát végeznek a kollegák az agrárkamarában.

Lipovits Máté képviselő

A Nemzeti Agrár Kamara földbizottsági feladatai kapcsán bosszantónak találta, hogy a szakmai bizottságok érvelését a bíróságon meg lehet támadni. Ezen ügyek rendszerint a helyi képviselő testületek elé kerülnek, ahol sok plusz információt nem tudnak hozzáadni. Volt egy olyan esetük a faluban, amikor nem életvitel szerűen végezte az illető a tevékenységet, ennek ellenére a bíróság visszaküldte a beadványt, hogy nem elégséges ez az indoklás. A módszer nem megfelelő, ezért Nagy István államtitkárnál is kezdeményezték, hogy ezen mielőbb változtatni kell. Nem régebbe egy előterjesztésben olvasta, hogy az agrárium a megyében, mint gazdasági potenciál csökkenőben van. Most látta az előterjesztésben azt is, hogy szakember hiány van. Ez okozza a gazdasági csökkenést, vagy visszaszorulóban van az autóipar és egyéb iparágak mellett? 2020 után a pályázati rendszerekben változás várható, új rendszert alakítanak ki. Erről tud-e valami információt adni? Csökkenni fog-e a támogatás? Ha csökken, akkor erre van-e már valami tervük, hogy pótolják? A birtokkoncentrációk ellen mennyire sikerült fellépni?

Szabó Zoltán képviselő

A beszámoló hasznos és jól kidolgozott anyag. Alapvető strukturális szempontokat tartalmaz. A munkaerőhiány elgondolkodtató. A mezőgazdaság eltartó képességét, mint fogalmat be kellene vezetni. Ha egy mezőgazdasági dolgozó, egy évben körülbelül 84 napot dolgozik, akkor ez azt jelenti, hogy 3 hónapos munkából is meg lehet élni egész évben. Akinek földtulajdona van jól meg tud élni. A többi gazdának az adott településen 365 napos foglalkoztatás kell, különben nem tudja eltartani a családját. Ha a munkabérben nincsen benne a gyermeknevelés költsége, akkor hiába mondják azt, hogy mezőgazdásznak lenni jó dolog. A földtulajdonosok felelőssége az, hogy a magyar mezőgazdaságból meg lehessen élni. Ha Magyarországon nem lehet mezőgazdaságból megélni, akkor Európában sehol. Ha nem lehet a mezőgazdaságban dolgozó alkalmazotti munkából gyermeket nevelni, az nem jó. A mezőgazdaság agyon van gépesítve és a saját amortizációját nem bírja el. Ha valaki

kitaníttatja a gyermekét, és a diploma megszerzésére több millió forintot kifizet, majd a gyereke mezőgazdász lesz, elmehet 4-6 hónapos mezőgazdasági munkát végezni, de a többi időben más munkával kell, hogy megoldja a megélhetést. Ha nincs saját földje hiába tanult. Nincs minden földtulajdonosnak gyermeke, vagy olyan gyermeke, aki érdeklődik a földművelés iránt, akkor annak a földtulajdonosnak a munkaerőt meg kell fizetni.

Németh Gergely, a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának elnöke

A helyi önkormányzatok felülvizsgálatával kapcsolatban elmondta, hogy az önkormányzat 99%-ban akkor tudja felülbírálni a kamara döntését, illetve a kamara, mint földbizottságként eljáró döntését, ha az jogszerűtlen. Sok olyan települést tud a megyében, ahol valamilyen oknál fogva felülvizsgálják a döntésüket, és olyan személyeknek adják a földeket, akiket a helyiek nem szerettek volna. Például, akik Ausztriából betelepültek és a közigazgatási terület 50-60 %-át birtokolják, használják, vagy gazdálkodnak rajta. Remélhetőleg ez hamarosan megszűnik, és az agrárkamara is perképes lesz hasonló ügyek intézésében. Sajnos sok esetben jogszolgáltatás történik és nem igazságszolgáltatás, ami fáj a helyi gazdáknak. A földforgalmi törvényen lehetne változtatni, hogy meg lehessen védeni a helyi értékeket. A törvényben lévő kis kapukat kellene megszüntetni, hogy ezeket ne lehessen kijátszani, és az kerüljön földtulajdonba, aki arra érdemes.

A munkaerő problémák megoldását a kormányzatnak kiemelten kellene támogatni. Támogatni kell a kisebb helyben élő gazdálkodókat, és az 1200 hektár feletti nagyobb gazdákat is olyan mértékig, ami őket megilleti. Nem feltétlen kell a gyerekeknek diplomát szerezni a szakmához, lehet a nélkül is nagyon jó földműves valaki. A fiatal gazdák támogatása kapcsán olyan gondok merültek fel, hogy olyanok kapták a támogatást, akik a nagy városok 10. emeletén éltek, de volt egy jó pályázat írójuk, aki le tudta írni nekik az igényüket. „Ahogyan a földügyekbe a helyiek bele tudnak szólni, úgy szeretne a kamara is a kérelmek elbírálásánál javaslattevői lehetőséget kapni. Az önfenntartó mezőgazdaságok, családi gazdaságok esetén a föld mérete nem lehet több mint 300 hektár. Azonban megszülettek erre is már a kiskapuk, hogy egy 85 éves családtag részére is tudjanak földet vásárolni. Előfordul az is, hogy olyan magas árat írnak ki a földre, hogy a helyieknek hiába van elővásárlási joguk, nem tudják azt kifizetni. Ezekben az esetekben kellene biztosítani a kamara részére, hogy bírósági eljárást tudjon kezdeményezni.

A 2020 utáni pályázatokkal kapcsolatban elmondta, hogy ha lesz még Európai Unió, akkor biztosan lesznek új pályázatok is. Közös agrárpolitika nincsen unió nélkül. A Nemzeti Agrárkamarának működik Brüsszelben egy irodája. Kiss Miklós vidékfejlesztési államtitkár, az országos kamara vidékfejlesztési alelnöke vesz részt az Európai Gazdák Érdekvédelmi Szervezetében. Ő próbálja a magyar gazdák érdekeit érvényesíteni úgy, hogy az a többség számára jó legyen. A beszámoló nem tartalmazza, hogy 60 megyei küldöttje van a kamarának, ők az Agrárkamara Brüsszeli jelentését minden héten megkapják, és az Európai Gazdák Érdekvédelmi Szervezetében történekről is kapnak beszámolót. Így látható, hogy milyen munka folyik Brüsszelben az agrárium érdekében.

Elmondta, hogy a birtokkoncentráció jó ötlet lenne. Az elmúlt 25-30 évben nem sikerült azt elérni, mint amit az osztrákok. Itt 30 évenként változtak a birtok politikák és a törvények. Nincs akkora értéke a földnek, mint nyugaton. Korábban a politika olyan árny oldalára került az ország, ahol a magántulajdon nem számított. Ezen a téren is vannak még fejleszteni valók, a birtokkoncentrációt és birtok fenntartást nem lehet másképp elérni, csak úgy, hogy azok a termelők jussanak földhöz, akik termelnek. Csak saját tulajdonú földön lehet normálisan termelni, mert ott nincs kiszolgáltatva az ember.

A munkaerő kapcsán akkor lehetne előrelépni, ha közös akarat lenne a mezőgazdaságban. Az általános iskoláig kellene eljutni, és felhívni a figyelmüket a gyerekeknek, hogy az

agráriumnak van jövője. Ha jól végzik a mezőgazdasági munkát, akkor éves megélhetést ad. Van olyan időszak, amikor 6 hónapig intenzív munkával kell foglalkozni, amikor a nap minden percében dolgozni kell. Ha valaki ezt nem bírja, vagy nem vállalja, annak nem kellene ezt a szakmát választani. Ez nem csak szakma, hanem elhivatottság is.

Ma Nyugat-Magyarországon és a megyében, ha egy családnak van 300 hektár földje, még ha nem is mind a sajátja, hanem van közte bérelt is, akkor kényelmesen fent tudja tartani a családot. Kertészetek esetében 40-50 hektáron is biztonsággal meg lehet élni, ha van munkaerő és a család összetart. Saját környezetében is látja, hogy zöldségtermesztésből és kertészetből jól meg lehet élni. Ha a fagy és jégkár elkerüli a földeket, akkor kijelenthető, hogy az agrárium egy kiszámítható és biztos jövőt nyújt. A mezőgazdasági alkalmazott akkor tud megélni, ha tisztességes munkabért fizetnek neki. A közmunka programot el kell felejteni ebben az esetben. Alkalmazottjai főleg azoknak vannak, akik egész éven át, folyamatosan tudnak munkát biztosítani. De nem igazán van alkalmazott a megyében. Jelenleg a 86-os út mellett folyik a cukorrépa termesztés, ahova a nyírségből kell embert hozni, mert a megyében nem találnak munkásokat. Alkalmazottak szempontjából össze lehet vetni a megyét Kelet-Magyarországgal. Harkány egy hasonló kisváros, mint Fertőszentmiklós, míg az első helyen körülbelül 500 közmunkás van, addig Fertőszentmiklóson pár darab. Tisztességesen meg kell fizetni a dolgozókat, így biztosítható a jövő. Ahol a munka biztosítva van, ott az a feladat, hogy kiálljanak az emberekért.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a részletes válaszokat. Látható, hogy a szakmának van jövője.

Ivanics Ferenc, a közgyűlés alelnöke

Az anyagból egyértelműen kiderül, hogy mi a kamara feladata, régen látott ilyen részletes előterjesztést. Kérdezte, hogy a korszerű technológiák mennyire tudják kompenzálni a munkaerőhiányt? Mindenkinek élesen él az emlékében, amikor 25 évvel ezelőtt megjelentek az ekékkel a gazdák. Közben látható, hogy Nyugat-Európában milyen korszerű technológiával természetnek. Magyarországot régen Európa éléskamrájának hívták. Manapság nincsen egyetlen olyan terület sem az agrárgazdaságban, ahol az első három helyen szerepelne. Az ember az utazásai során azt látja, hogy a szántóföldeken csak repce, kukorica és néhány helyen gabona van vetve. Egysíkú lett a termelés. Mérhető-e a változás a megyében? Ha átmegyünk a határon, a Fertő-tó túl oldalán rengeteg fóliát lehet látni. Nálunk ilyen miért nincsen? A talajminőség kapcsán azt lehet hallani, hogy az elmúlt 40 évben a föld ásványi anyag tartalma a harmadára csökkent. Ezek valós adatok? Visszapótlással ezen lehet-e javítani?

Németh Gergely, a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának elnöke

A korszerű technológia az országot sem kerüli el, ezt precíziós művelésnek hívják az agráriumban. Ezzel rengeteg fizikai munkát ki lehet váltani. Most már az agráriumban a precíziós műveléshez komoly szakemberekre van szükség. Ezekben a traktorokban már olyan modern berendezések vannak, mint egy Forma 1-es versenyautóban. A napokban volt egy rendezvény, amit a kamara szervezett, amerikai és német minta alapján. Egy új színvonalat próbáltak a gazdák életébe bevezetni. Akinek van ideje, ajánlja, hogy tekintse meg a kamara honlapján, ahol minden a precíziós gazdálkodásról szól. Ezzel a technológiával lehet kikerülni azt a munkaerőhiányt, amely az agráriumba keletkezett.

A növénytermesztés egysíkú lett, ez annak köszönhető, hogy a kereslet és a kínálat a piaci igény alapján működik. Amikor a repcéért és az olajos növényekért jó árat fizettek, akkor a gazdák többsége azt termelt. Pár évvel ezelőtt tonnánként 70 ezer forint volt a kukorica ára,

tavaly viszont már 33 ezer forint. Ezért ebben az évben kukoricát már 30% -al kevesebbet vetettek. Az egysíkúságot a birtokpolitikával lehet megtörni, hogy egy-egy több ezer hektáros területen ne csak egyféle növényt termesszenek. Erre az uniós pályázatok is lehetőséget adnak. Aki agrár környezetgazdálkodást is folytat, annak ez plusz jövedelmet jelent. Hivatalosan 1-1 növényt 5 hektárnál nagyobb területen nem vethet ki az, aki pályázaton nyer el növénytermesztést. Ilyen pályázatok elnyerésével sokszínűbb lesz a termelési képe a megyének is.

A talajminőség romlása általában a gazdán múlik. Ahhoz, hogy valaki támogatásban részesüljön, először talajmintát kell, hogy leadjon. Aki a már említett környezetgazdálkodást is folytatja, annál még szélesebb körben vizsgálják a talaj állapotát. Aki mezőgazdasággal foglalkozik, a gyerekei jövőjét veszi el azzal, ha kizsigereli a termőföldjét. A tápanyag visszapótlás mindenkinek a kötelezettsége.

2007-ben az unió nitrát rendeletet hozott létre, amely komolyan korlátozta a tagállamok nitrát kibocsátását. Ezzel a rendelettel egyet is értett, de az ország ennek köszönhetően kiesett a versenyképességből. Az angolok moratóriumot kaptak, a hollandok 11 év halasztást, ami lassan lejár nekik. Magyarországon 170 kilo nitrát bocsátható ki hektáronként, míg Angliában ez 330 kilo. Hollandiában a környezeti veszélyek nagyok, mivel tengerszint alatt gazdálkodnak. 2018-ban nem tudni, hogy mit fognak lépni a hollandok, ha a 11 éves halasztás lejár. Felhívta a képviselők figyelmét, hogy a lakókörnyezetükre figyeljenek oda. A Holland Kormány sok pénzt költ arra, hogy művelés alól kivett területeket keressenek, sertés vagy marhatelepeknek, vagy más beruházásnak, ahova át tudnak települni. Ha ezeket a telepeket megvásárolják, emellé később földterület is kell, hogy az állatokat eltarthassák. Lehet pozitív oldala annak, ha ide jönnek, lehet, hogy új technikát hoznak be az országba. De az is lehet, hogy nem vásárolnak új földet a telepek mellé, náluk lehet, hogy működik ez a fajta körforgás, hogy akinek állatai vannak, annak földje is. Nekünk az a lényeg, hogy a saját terményeinket tudjuk értékesíteni, lehetőleg minél jobb pozícióban.

A fóliázásnak a környéken nincsen nagy hagyománya. Régebben Fertőd környékén volt jellemző, de inkább a nyugati oldalon. Nem tudja senki, hogy miért jobb 8-10 euro órabérért a határ túloldalán kertészkedni, mint a határ keleti oldalán. Amíg a gazdálkodó így is meg tud élni, kényszer hatása nélkül, addig nem fog elkezdni kertészkedni, mert az komoly kihívás. Örülne, ha ennek újra lehetne jövője.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a kamarai elnökek a válaszokat. Egy élménnyel lettek gazdagabbak a képviselők. Nagyon sok új információ hangzott el a kamarai beszámolóban, úgy ahogyan korábbi közgyűlésen a sporthorgász szövetség beszámolójában.

Németh Gergely, a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának elnöke

Megköszönte a meghívást. Elmondta, hogy pártállástól független várja a képviselőktől a javaslatokat, hogy miben hogyan lehetne változtatni.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Ismertette és szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának 2016. évi tevékenységéről és a 2017. évi aktualitásokról szóló tájékoztatóját tudomásul veszi.

A közgyűlés 14 igen szavazattal a következő határozatot hozta:

67/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóságának 2016. évi tevékenységéről és a 2017. évi aktualitásokról szóló tájékoztatóját tudomásul veszi.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

4. napirendi pont

A 2017. évi megyei kitüntető cím és megyei kitüntető díjak odaítélése.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Z á r t ü l é s

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Nyilvánosan kihirdette, hogy a közgyűlés

- a kitüntető címet Gasztonyi Lászlónak,
- térségfejlesztésért díjat Tőke Lászlónak,
- sportért díjat Drescher Ottónak,
- egészségügyért díjat dr. Tamás László Jánosnak,
- közszolgálatért díjat dr. Kovács Bélának ítélte oda.

5. napirendi pont

A 83. számú főút Pápa és Győr közötti szakaszának fejlesztését érintő területrendezési hatósági eljárással kapcsolatos megállapodás.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

A lényege az előterjesztésnek ugyanaz, mint az M85-ös út esetében volt korábban. Több településsel összefogva elvégzi az önkormányzat a területrendezési tervekkel kapcsolatos munkafolyamatokat, hogy az ne akadályozza az engedélyezési eljárásokat. A Veszprém Megyei Önkormányzattal közösen arra jutottak, hogy az eljárást a Győr-Moson-Sopron Megyei önkormányzat folytassa le, mert már van tapasztalata ezen a téren, és a 83-as út megyei szakasza hosszabb, mint a Veszprém Megyei része.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Ismertette a határozati javaslatot:

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 13 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

73/2017. (VI.2.) KH

1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése jóváhagyja a 83. számú főút Pápa és Győr közötti szakaszának fejlesztését érintő

- a Veszprém Megyei Önkormányzattal, valamint Pápa, Takácsi, Gyarmat, Mórchida, Tét, Felpéc, Győrszemere, Koroncó és Győr települések önkormányzataival kötendő, a területrendezési hatósági eljárással (azon belül első lépésként a térségi területfelhasználási engedély-kérelem benyújtásával) kapcsolatos -,

az előterjesztés mellékletét képező megállapodás.

2./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése felhatalmazza elnökét a megállapodás, valamint további – a területrendezési hatósági eljárással kapcsolatos – dokumentumok aláírására.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

6. napirendi pont

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat 2017. évi költségvetésének módosítása.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a közgyűlés bizottságai megtárgyalták, és változtatás nélkül javasolták a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a rendelet-tervezetet.

A közgyűlés 12 igen szavazattal és 1 tartózkodással megalkotta 4/2017. (VI.8.) önkormányzati rendeletet. (A rendelet szövege a jegyzőkönyvhöz csatolva.)

7. napirendi pont

A megyei önkormányzatok rendkívüli támogatására vonatkozó pályázat benyújtása.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Pénzügyi Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 13 igen, egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

74/2017. (VI.2.) KH

1. A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 3. melléklet I. 7. pontja, valamint a belügyminiszter és a nemzetgazdasági miniszter által közzétett Pályázati Kiírásban foglaltak alapján vissza nem térítendő támogatási igényt nyújt be a megyei önkormányzatok rendkívüli támogatására.
2. A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése felhatalmazza a közgyűlés elnökét, hogy a megyei önkormányzatok 2017. évi rendkívüli támogatására vonatkozó pályázatot (támogatási igényt; ezen belül az igény részletezett tartalmát és összegét) a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságához benyújtsa a vonatkozó jogszabály, valamint a főhatósági előírásoknak megfelelően, egyben felhatalmazza annak aláírására.

Határidő: 2017. június 2. – elfogadásra
2017. szeptember 30. - a támogatási igény benyújtására

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke
Dr. Kovács Béla megyei c. főjegyző

8. napirendi pont

Tájékoztató a „Szigetköz-Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanács 2016. évi tevékenységéről.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

dr. Pető Péter, a közgyűlés alelnöke

Megköszönte a Térségfejlesztési Tanács munkáját, hiszen több éves munkájuk van abban, hogy a 15. napirendi pontban szavazhatnak a Szigetköz Natúrpark Egyesület megalapításáról. A tanács vett részt az előkészítés minden fázisában, és minden munkatársának megköszönte a segítségét.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

75/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése tudomásul veszi a Szigetköz-Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács 2016. évi tevékenységéről szóló tájékoztatót.

Határidő: 2017. június 2.
Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

9. napirendi pont

A „Megyei szintű felzárkózás politikai együttműködésének támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan” című EFOP-1.6.3-17 kódszámú pályázat.
Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Pénzügyi Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Lipovits Máté képviselő

Ez már a sokadik ilyen felzárkóztatási program, nem csak a megyében, hanem országos szinten. Az ember azt érezheti, hogy ez egy ablakon kidobott pénz. Kimutatható eredmények sosem születtek még a programokban. Támogatja a javaslatot, de szeretné, ha a program végén konkrét eredmény is lenne, és beszámolót is kapnának róla. Nem tartotta valószínűnek, hogy ezekkel a programokkal áttörő sikereket lehetne elérni.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Készül beszámoló, ha a pályázatot elnyeri az önkormányzat, és azt követően lezajlik a program. Mielőtt ez a pályázat megjelent, Balog Zoltán Emberi Erőforrások Minisztere összehívta a Roma Koordinációs Tanácsot, és minden megyei közgyűlési elnököt meghívott az ülésre. A miniszter úr komoly eredményekről tudott beszámolni. Ez a téma a megyét kevésbé érinti, inkább a szabolcsi, borsodi és keleti megyékben fontos. A pécsi kollégáknak volt egy korábbi hasonló sikeres programja, és ők terjesztették fel országos szintre. Minden olyan eredményt, amit a siker érdekében el lehet követni, azt meg fogja tenni a megyei önkormányzat.

dr. Pető Péter, a közgyűlés alelnöke

Többnek gondolta ezt, mint egy átlagos pályázatot. Ez egy 100% intenzitású pályázat. A megyei önkormányzat keresi a településfejlesztésen kívül elvégezhető egyéb feladatokat. Ez egy lehetőség, hogy a megye területén lévő társadalmi szervezetek egy konkrét szervezet koordinálni a tevékenységét. A szegénység szerencsére nem erre a megyére jellemző, hanem inkább az ország másik felére. Amikor a megyei vezetők tanácskoznak, hogy a megyében még milyen önkéntes feladatokat vállalhat magára a megyei önkormányzatnak, akkor az ilyen pályázatokat is figyelembe kell venni. A program célja, hogy egy tanács felálljon, és hosszú távon működjön. Ha sikerül egy ilyen szervezetet létrehozni, ami a megyében lévő szervezeteket koordinálja, akkor nem csak a pályázatot teljesítik, hanem a megye is talál egy hosszú távú feladatot magának.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

A Bakony fele a megyében is vannak olyan települések, ahol szükség van a segítségre.

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

76/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése megismerte és jóváhagyja az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program „Megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan” című, EFOP-1.6.3.-17 kódszámú pályázati felhívásra „Megyei szintű felzárkózás-

politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan Győr-Moson-Sopron megyében című, 65 millió Ft összköltségű, 100 %-os támogatás intenzitású támogatási kérelem benyújtását.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

10.napirendi pont

Kisbodak község településfejlesztési koncepciójának véleményezése.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnök

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

77/2017. (VI.2.) KH

1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése Kisbodak község településfejlesztési koncepciója tervezetét megismerte és – mivel az abban foglaltak nem ellentétesek a 60/2014. (IX.26.) számon jóváhagyott Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Programmal valamint a 2/2014. (II.14.) számú jóváhagyott Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciójával – a tervezetet jóváhagyásra javasolja Kisbodak község képviselő-testületének.

2./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése felkéri elnökét, hogy a határozatot küldje meg Kisbodak Község Önkormányzatának.

Határidő: 2017. június 2. – elfogadásra

2017. június 15. - megküldésre

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

11.napirendi pont

Győrszemere község Települési Környezetvédelmi Programjának véleményezése.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést a Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

78/2017. (VI.2.) KH

1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése Győrszemere Község Települési Környezetvédelmi Programjának tervezetét megismerte és – mivel az abban foglaltak nem ellentétesek az 52/2002. (VI.21.) számon jóváhagyott – 2002. júniusában készített és a 2006. évben felülvizsgált - Győr-Moson-Sopron Megye Környezetvédelmi Programjában foglaltakkal – a tervezetet jóváhagyásra javasolja Győrszemere község képviselő-testületének.

2./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése felkéri elnökét, hogy a határozatot küldje meg Győrszemere Község Önkormányzatának.

Határidő: 2017. június 2. – elfogadásra
2017. június 15. - megküldésre

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

12. napirendi pont

A Győr-Moson-Sopron Megye Szolgálatáért Díj alapításáról és adományozásáról szóló rendelet módosítása.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést az Ügyrendi Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a rendelet-tervezetet.

A közgyűlés 14 igen, egyhangú szavazattal megalkotta 5/2017. (IV.19.) önkormányzati rendeletet. (A rendelet szövege a jegyzőkönyvhöz csatolva.)

13. napirendi pont

Beszámoló a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat tagságával működő szervezetek tevékenységéről a Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Csoportosulás működéséről és az Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. 2016. évi működéséről és végelszámolásáról.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést az Pénzügyi Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen egyhangú szavazattal a következő határozatot hozta:

79/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése a megyei önkormányzat rész tulajdonában lévő

1. Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Csoportosulás 2016. évi működéséről készített beszámolót az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.
2. Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. 2016. 01.01-2016.01.31. időszakra szóló beszámolót, a 2016. 02.01-2017.01.31. végelszámolási időszakra szóló éves beszámolót, a 2017.02.01.-2017.05.31-ig terjedő időszakra vonatkozó beszámolót, valamint a vagyonszerzési javaslatot az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: 2017. június 2. – elfogadásra

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

14. napirendi pont

Alapítványi támogatás

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést az Pénzügyi Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen szavazattal a következő határozatot hozta:

80/2017. (VI.2.) KH

1./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése hozzájárul az alábbi alapítványok részére összesen 90. E Ft összegű támogatás átadásához:

- Veszprémvarsány Község Kultúrájáért Közalapítvány

40. E Ft

(A településen megrendezésre kerülő „Bakonyaljai Kézműves Kiállítás és Vásár” megnyitóján szereplő fellépők díjának támogatása)

- Gartáért Alapítvány

50. E Ft

(A IX. Garta Nap rendezvény költségeinek támogatása)

2./ A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése felkéri elnökét az alapítványok képviselőivel a támogatási megállapodásokról megkötésére.

Határidő: 2017. június 2. – elfogadásra

2017. június 20. - aláírásra

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

15. napirendi pont

A Szigetközi Natúrpark Egyesület alapításának előkészítése.

Előadó: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztést az Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta, és változtatás nélkül javasolta a közgyűlés elé terjesztését.

dr. Pető Péter, a közgyűlés alelnöke

Megköszönte az elnök úrnak és a közgyűlésnek, hogy ez által a Szigetköz jövőjét támogatják. Ez egy nagy megtiszteltetés a Szigetközben élők számára. Megköszönte a Térségfejlesztési Tanács elmúlt 2 éves munkáját. Az egyesület megalapításában a közgyűlés is alapító tagként vett részt, hiszen 30 településen fogja az egyesület kifejteni a tevékenységét. Az idén lesz 25 éves az a parlamenti határozat, amely kimondta, hogy a Szigetközért sérelmek miatt a Szigetközben nemzeti parkot kellene létrehozni. Mindenki tudja, hogy a nemzeti parkok sok kötöttséggel járnak, így a nemzeti park hatósági feladatai a térségben megmaradnak. Ez a széleskörű civil összefogás már 2 éve szerveződik. Ha minden rendben zajlik, akkor az idén megkezdheti a munkáját az egyesület, a nemzeti parkokkal együttműködve. Ez egy szlovák-magyar együttműködés kapcsán létrejött natúrparki tevékenység lesz. Ha orvosolni nem is tudják a megyét ért sérelmeket, de a lehetőségek szerint a szervezetek mindent megtesznek majd a Szigetközért. Szlovák-magyar tárgyalásra is lehetőség nyílik az év vége felé, amely témája a szigetközi vízpótlás lesz.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

A határozati javaslatban az egyesület elnökségébe a megyei közgyűlés elnökét javasolja a közgyűlés, ezért a személyes érintettségről szavazni kell.

Szavazásra bocsátotta, hogy a közgyűlés kizárja-e a szavazásból.

A közgyűlés 13 nem szavazattal, 1 tartózkodással a következő határozatot hozta:

81/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése „A Szigetközi Natúrpark Egyesület alapításának előkészítése” című előterjesztés tárgyalásakor Németh Zoltánt, a közgyűlés elnökét nem zárja ki a szavazásból.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot.

A közgyűlés 14 igen szavazattal a következő határozatot hozta:

82/2017. (VI.2.) KH

A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése

- egyetért az írásos előterjesztésben részletezett helyzetértékeléssel és támogatja a törekvést, amelynek eredményeként a Szigetköz területén natúrpark jöhetne létre;
- egyetért azzal, hogy megyei önkormányzat alapító tagként vegyen részt a natúrparki cím elnyerését célul kitűző (az írásos előterjesztésben részletezett összetétellel és feladatmegosztással megalakítandó) Szigetközi Natúrpark Egyesület létrehozásában és munkájában;
- vállalja, hogy évi 10.000 Ft tagdíjfizetéssel hozzájárul a Szigetközi Natúrpark Egyesület működéséhez, mely összeget a költségvetésében évente biztosítja;
- felhatalmazza elnökét, hogy a Szigetközi Natúrpark Egyesület alapítása során az alapító tag Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat képviselőjében az alakuló közgyűlésen – és amennyiben szükséges, hogy a megismételt alakuló közgyűlésen is – teljes jogkörrel eljárjon és az alapításhoz szükséges jognyilatkozatokat megtegye azzal, hogy az elfogadásra kerülő alapszabály és tagdíjfizetésen túl a megyei közgyűlés felé további anyagi kötelezettségvállalást, pótbefizetést nem tartalmazhat. A Szigetközi Natúrpark Egyesület alapító tagok által elfogadott, és a Győri Törvényszékre benyújtott alapító okiratát az elnök terjessze a következő közgyűlés elé;
- a megyei közgyűlés az egyesület alakuló közgyűlésén a közgyűlés elnökét delegálja a létrehozandó Szigetközi Natúrpark Egyesület elnökségébe.

Határidő: 2017. június 2.

Felelős: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

16. napirendi pont

Interpellációk, kérdések

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Interpelláció, kérdés az szmsz-ben megjelölt határidőig nem érkezett.

17.napirendi pont

Tájékoztatók

dr. Kovács Béla megyei c. főjegyző

Tájékoztatta a közgyűlés tagjait, hogy határozott időre szóló közszolgálati jogviszonya június 30.-án megszűnik. Megköszönte a képviselőknek, hogy hosszú időn át közösen tudtak együttműködve dolgozni. Volt, akivel már a kezdeti megalakulás óta együtt dolgozott, volt, akivel csak a legutóbbi választás óta. A legtöbb képviselővel már a lelegejétől felhőtlen volt a kapcsolata. Mindig megpróbált segíteni azoknak, akik kérdéssel fordultak hozzá. Úgy gondolta, hogy segíteni tudott mindenkinek a közfeladati és az esküben letett feladatai ellátásában.

Elmondta, hogy ismer egy olyan mondást, hogy: „Vannak, akik a legegyszerűbb dolgokat is tetszetős módon tálalják, és mégis rosszul oldják meg”. Remélte, hogy ő nem tartozik ezen emberek közé. A hosszú hivatali tevékenység során mindig arra törekedett, hogy az elvárható lojalitással, szakmailag tudásának megfelelően és jogszabályszerűen járjon el hivatali tevékenysége kapcsán. Megköszönte az elnöknek, hogy a közigazgatási díjra jelölte, és a közgyűlésnek is, hogy alkalmasnak találta a jelölésre. Megköszönte a képviselő testületnek, hogy együtt dolgozhattak a közszolgálat érdekében. A politikai tevékenységhez és közéleti munkához mindenkinek sok siker kívánt, a magánéletben sok örömet és jó egészséget.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Megköszönte a főjegyző munkáját. Az augusztusi közgyűlésen újra fognak találkozni, amikor egy hosszabb méltatás is ismertetésre kerül majd. Az a több évtized, amit a főjegyző a közszolgálatban töltött elismerésre méltó, és nem tesz senkit alkalmasabbá arra, hogy a kitüntető díjra jelöljék. Többen érdeklődtek, és szerettek volna a díjra jelölni személyeket, de mindenkivel tudatták, hogy nem tudnak az idén versenyképes jelöltet állítani a főjegyzővel szemben. Minden jót kívánt a főjegyző úrnak. Remélte, hogy most már minden olyan tevékenységére tud időt szakítani, amire nem volt ideje a hivatal mellett. Gondolt itt az operára és más hobbyjára. Általában a nyugdíjasok sosem érnek rá, nem tudja, hogy a főjegyző úrnál ez miként alakul majd, mert ő eddig sem ért rá soha. Ő az az ember, aki úgy ment szabadságra, hogy nem napi 8 órában jött be, hanem kevesebbre. Kívánta, hogy sok ideje jusson minden elfoglaltságára, amikre eddig a szabadság alatt sem jutott idő.

Szabó Zoltán képviselő

Elmondta, hogy a képviselők közül ő lett a legkésőbb megyei képviselő. A főjegyző úr erre a lépésére senki sem volt felkészülve. A közszolgálat egy élet elhivatottsága. Gárdonyi Géza szavait említette meg, hogy a vár ereje nem a kőben van. Az egész megyei közjegyzőnek és az apparátusnak a főjegyző úr adta meg a rangját és a minőségét. Megköszönte a főjegyző úr eddigi munkáját.

Ivanics Ferenc, a közgyűlés alelnöke

Elmondta, hogy azon képviselők közé tartozik, aki megválaszthatta jegyzőnek a főjegyző urat. Sok évig dolgoztak együtt, sok féle minőségben. A megyei főjegyzők között a főjegyző úr a rangidős, és szakmailag a legfelkészültebb. Ez a fajta munka éveken keresztül meglátszott a hivatalon. Megköszönte a sok éves munkát.

Lipovits Máté képviselő

Saját maga és a Jobbik frakció nevében megköszönte a munkát. Bármikor, bármilyen kéressel fordultak a főjegyző úrhoz, mindig napra készen és pontosan megkapták a támogatást, a segítséget és az információt.

dr. Gulyás Zoltán képviselő

A Fidesz frakció nevében megköszönte a főjegyző munkáját. Elmondta, hogy 20 éve dolgozik együtt a főjegyzővel, mint megyei képviselő. Bármikor, bármilyen gondja volt, a főjegyző úr mindig a segítségére volt, nagy empátiával oldotta meg azokat a dolgokat, amire ráhatása volt.

Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke

Elmondta, hogy az élet minden területén lehetett a főjegyzőre számítani. Megköszönte a hozzászólásokat és a főjegyző úr munkáját.

Az augusztusi ünnepi díszközgyűlés Győrben lesz, augusztus 17.-én a délutáni órákban, 2-3 óra tájékán. A kitüntető címeket itt fogják átadni a díjazottaknak. A meghívót a későbbiekben kapják meg a képviselők. A díszközgyűlés a tavalyi évhez hasonlóan a Király utcában a Rómer Múzeumban lesz, mivel a múzeum igazgatója a tavalyi évben felajánlotta, hogy bármikor tarthatja ott a megyei közgyűlés a díszközgyűlést.

A következő rendes ülés időpontja előreláthatólag 2017. szeptember 22-én lesz. Rendkívüli ülésre sor kerülhet a nyár folyamán, ha esetleg minisztériumi felkérések érkeznek.

G y ő r, 2017. június 26.

Dr. Kovács Béla

dr. Kovács Béla
megyei c. főjegyző

Németh Zoltán

Németh Zoltán
a közgyűlés elnöke

